

EDITATĂ DE FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH

SUCCESSE ALE ȘAHULUI ARTISTIC DIN ROMÂNIA

Una din cele mai prețioase tradiții ale mișcării șahiste din România, valorificată la înalți indici în acești ani din urmă, rămâne fără îndoială activitatea creatoare din domeniul șahului artistic. Concursurile de studii și probleme, organizate atât pe plan intern, cât și internațional, au oferit compozitorilor români prilejul unor frumoase afirmări, elaborarea unei serii de lucrări de înaltă ținută, răsplătite adesea cu distincții în palmare-sul competițional.

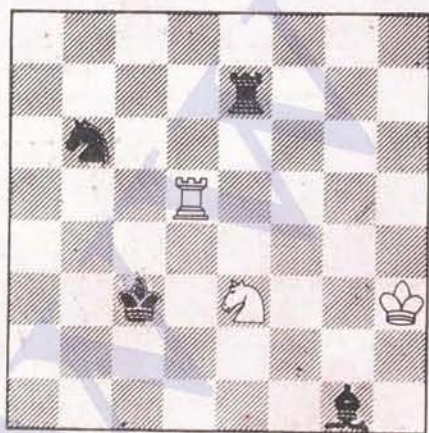
Prezentăm alăturat, ca și în interiorul acestui număr al revistei, câteva din compozițiile selecționate a doi dintre cei mai apreciați reprezentanți ai școlii românești de șah artistic, măștrii internaționali Emilian Dobrescu și Virgil Nestorescu. Pe copertă sunt reproduse două lucrări, studiul care a obținut premiul întâi la concursul de compoziție șahistă al Olimpiadei de la Salonic, precum și cel premiat în cadrul celei de-a doua ediții a competiției naționale Daciada.

Em. Dobrescu
Premiul I
Concurs olimpic, 1984

Albul câștigă

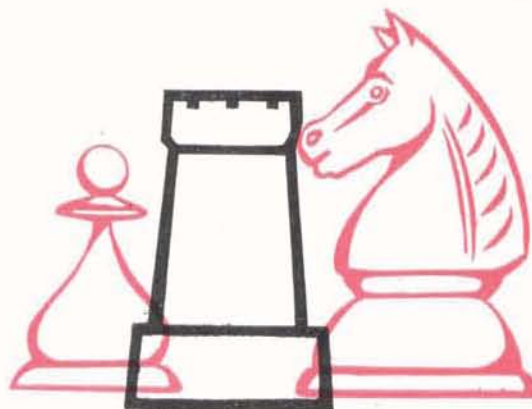
V. Nestorescu
Premiul I
Concursul „Daciada”, 1980

Remiză

ÎN ACEST NUMĂR :

- NOII CAMPIONI NAȚIONALI ● Al VII-lea Festival Șahist Vâlcean ● ULTIMELE PARTIDE KARPOV — KASPAROV ● Apropo de...geografie ● NOTE TEORETICE ● EX LIBRIS ● Performeri ai șahului artistic românesc ● COMBINAȚII

Proletari din toate țările, uniți-vă!

REVISTA ROMÂNĂ DE SAH

3

1985

ANUL 60 (36 SERIE NOUĂ) • FONDATĂ ÎN ANUL 1925

Redacția și administrația :
Str. Vasile Conta nr. 18
Sectorul II — București
Telefon : 11 50 59
Căsuța poștală nr. 21

Abonamente pentru străinătate
„ROMPRESFILATELIA“
— Sector export-import presă —
P.O. Box 12—201,
telex 10 376 presfir
București, Calea Griviței
nr. 64—66

CU PRIMĂVARA ÎN INIMI

8 Martie este ziua în care femeile sînt sărbătorite pretutindeni în țară. Este ziua în care întregul nostru popor aduce un cald omagiu soțiilor și mamelor, tovarășelor de muncă, a căror contribuție la edificarea noii societăți este tot mai importantă și mai dinamică. Rolul în continuă creștere al femeilor în întreaga viață economică și socială a patriei a fost nu o dată relevat de însuși secretarul general al partidului „Nu există sector — arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — unde femeile să nu acționeze, alături de bărbați, nu numai în deplină egalitate, dar cu aceleași forțe și, de ce să n-o spunem, cîteodată cu rezultate mai bune, în activitatea lor, demonstrînd prin fapte ce este în stare să realizeze femeia liberă, egală, într-o țară în care întregul popor este stăpîn pe destinele sale”.

Aniversînd Ziua internațională a femeii, reamintim cu deosebită satisfacție aceste cuvinte care exprimă strădania noastră, a milioane de femei de a fi nu numai beneficiare, dar și partașe la tot ce se decide și se înfăptuiește, spre binele și prosperitatea scumpei noastre patrii. Profund implicate în amplul proces de dezvoltare multilaterală a țării, sîntem pe deplin conștiente că îndemnul însușitor al conducătorului partidului și statului nostru sînt adresate deopotrivă și nouă, femeilor, care reprezentăm jumătate din populația țării și peste o treime din personalul direct productiv din industrie.

Referindu-mă direct la sectorul de activitate în care îmi desfășor munca, trebuie să evoc cu plăcere și — sincer vorbind — cu nedisimulată mîndrie aportul însemnat pe care fetele noastre l-au adus și îl aduc la dezvoltarea continuă a șahului românesc, la consacrarea lui în arena mondială. Într-o foarte succintă retrospectivă să amintim că echipa de șah a României a fost de cinci ori vice-campionă olimpică, iar anul trecut, la Salonie în cea mai disputată și mai puternică ediție a marii competiții, a cucerit medaliile de bronz în șahul

feminin românesc activează 3 mari maestre, 8 maestre internaționale, 6 maestre F.I.D.E., 44 jucătoare incluse în clasamentele Elo, și multe altele cu clasificări sportive superioare. În palmaresul lor figurează un număr impresionant de victorii în mari turnee, în întrecerile pentru titlurile mondiale și europene, unde prezența lor este cu totul remarcabilă. Îmbucurător ni se pare mai cu seamă faptul că, datorită condițiilor create de partid și de stat, a fost pregătit un eșalon puternic și numeros de tinere jucătoare, care — deși aflate încă la vîrsta adolescenței și a junioratului — bat insistent la porțile consacrării. Recenta finală a campionatului național feminin a dovedit în mod convingător această realitate.

Sîntem, pe bună dreptate, mîndre de șahistele noastre. Dar, în același timp, sîntem conștiente că mai avem multe de făcut, că nu ne putem culca pe laurii succeselor, ci avem datoria de a munci cu forțe sporite pentru a ține pasul cu progresul permanent care se înregistrează pe plan internațional.

Un strălucit exemplu ne dă în întreaga noastră activitate tovarăsa Elena Ceaușescu, savant de renume mondial, investită cu înalte funcții în conducerea partidului și statului, oferindu-ne un minunat model de îmbinare armonioasă între bogatele activități depuse pe tărîm științific, politic și social.

Am sărbătorit anul acesta Ziua femeii într-o ambianță politică deosebită, cînd întregul nostru popor se pregătește să aniverseze împlinirea a două decenii de cînd în fruntea partidului a fost ales tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul de a cărui strălucită și neobosită activitate, pusă în slujba progresului și prosperității patriei, sînt îndisolubil legate marile succese și izbînzii cu care ne mîndrim, cu care avem toate motivele să scrutăm îndrăzneți și increzători viitorul!

Prof. Maria MITRESCU
secretar responsabil al F. R. Șah

MIHAI ȘUBĂ CALIFICAT LA „INTERZONALE”

Turneul zonei a III-a europene din cadrul actualului ciclu al campionatului mondial individual masculin s-a desfășurat în februarie la Praga, reunind 18 concurenți din cinci țări. Victoria a revenit, la egalitate, marilor maestri M. Șubă (România), J. Pinter (Ungaria) și V. Jansa (Cehoslovacia), cu cîte 10 p. Pentru celelalte două locuri care asigurau calificarea pentru turneele interzonale se disputa un baraj între E. Ermenkov (Bulgaria), W. Schmidt (Polonia) și E. Prandstetter (Cehoslovacia), toți cu cîte 9½ p.

Au urmat în clasament:
Fl. Gheorghiu (România),
L. Ftacnik (Cehoslovacia) —
9 p. K. Gheorghiev (Bulgaria),
A. Adorjan, I. Farago (ambii Ungaria), K. Sznapik (Polonia) — 8½ p. I. Csom (Ungaria) 8 p., K. Mokry (Cehoslovacia) 7½ p., M. Ghindă (România), D. Doncev (Bulgaria), P. Stempin (Polonia) — 7 p., I. Grigoriev (Bulgaria) 6 p. Asupra turneului zonal de la Praga vom reveni pe larg în numărul viitor.

MICII ȘAHIȘTI ROMÂNI ÎNVIĞĂTORI

La Bydgoszcz (Polonia) s-a desfășurat un frumos Festival șahist reunind 34 echipe de

copii din România, Cehoslovacia și Polonia. S-a jucat la 4 mese, în formații de 3 băieți și o fată. Cele două echipe reprezentînd țara noastră au avut o evoluție remarcabilă, ocupînd primele locuri ale clasamentului: Calculatorul București 28 p. (din 36), Oțelul Galați 26½ p., Anilana Lodz 21 p. Din formația învingătoare au făcut parte Dan Galiș (8 p. din 9), Daniel Popescu (6 p.), Andrei Munteanu (7 p.) și Luminița Radu (7 p.), secundați de antrenorul ing. S. Grațianu. Echipa Oțelul a avut în C. Cozianu (8 p.) și Gabriela Popa (7½ p.) cei mai buni echipieri, antrenati de maestrul C. Palamar.

FESTIVALUL ȘAHIST FEROVIAR

În Capitală, s-au disputat întrecerile tradiționalului Festival șahist feroviar, dotat cu Cupa „16 Februarie”. Turneul candidaților maestri a fost cîștigat de I. Glodeanu (Metalul) și M. Osman (Locomotiva), clasafi în această ordine, cu 8 p. din 11 posibile. Al treilea s-a clasat E. Moldoveanu (Frigul) 7½ p. La categoria I a invins R. Bogza (Centrocop) 9 p. iar la categoria a II-a cîștigător a fost C. Florescu (Metalul), cu același scor. Competiția feroviară, organizată de asociația sportivă Locomotiva, a ajuns la cea de-a V-a ediție.

„EPOCA CEAUȘESCU“

PERIOADA CEA MAI ÎNFLORITOARE DIN ÎNTREAGA ISTORIE A PATRIEI

Într-o atmosferă de puternic entuziasm și de adâncă vibrație patriotică, întregul nostru popor a sărbătorit împlinirea a 20 de ani de cînd în fruntea partidului și statului se află tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Această memorabilă aniversare a fost precedată de evenimente politice cu rezonanță profundă în conștiința națiunii române. La 17 martie s-au desfășurat alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și consiliile populare, care s-au constituit într-o grăitoare demonstrație a dezvoltării necontenite a democrației noastre muncitorești, revoluționare, a unității de nezdruccinat a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general. Strălucita victorie în alegeri a Frontului Democrației și Unității Socialiste, votul unanim acordat tovarășului Nicolae Ceaușescu, alegerea celorlalți candidați pentru mandatele de deputați, au exprimat în modul cel mai elocvent adevărul totală a națiunii la întreaga politică internă și externă promovată de partidul și statul nostru, grație căreia România socialistă este privită astăzi cu admirație pe toate meridianele globului.

Momentul culminant al acestui context politic sărbătoresc l-a constituit re alegerea în funcția supremă de președinte al Republicii Socialiste România a tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit al patriei, bărbatul ilustru, revoluționarul care a închinat mai mult de o jumătate de secol din minunata sa viață cauzei libertății, prosperității și fericirii poporului, independenței depline a patriei, nobilei ideal al socialismului și comunismului.

Prodigioasa activitate de conducător politic și de stat a secretarului general al partidului, ideile și orientările sale de o inestimabilă valoare teoretică și practică și-au găsit o strălucită materializare în mărețele succese și realizări pe care țara noastră le-a obținut în cele două decenii de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului și statului — perioada cea mai bogată în împliniri din întreaga istorie națională — și pe care astăzi poporul a legat-o pentru totdeauna de numele și fapta sa, numind-o, cu legitimă mîndrie patriotică „EPOCA CEAUȘESCU“.

În acești memorabili 20 de ani s-a schimbat fundamental peisajul industrial și edilitar al țării, au fost înfăptuite construcții semețe, care vor rămîne viitorimei ca semn al hărniciei, cutezanței și inteligenței poporului român. În această uriașă panoplie a izbînzilor își are locul său și mișcarea sportivă, care s-a condus necontenit după ideile călăuzitoare oferite cu generozitate de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Puternica dezvoltare de masă a educației fizice și turismului, competiția cu caracter național „Dacia“, instituită din inițiativa secretarului general al partidului, au permis o ascensiune fără precedent a performanțelor sportive, care au adus România în eșalonul fruntaș al națiunilor lumii.

Cîteva cifre ilustrează dinamica sportului românesc în „Epoca Ceaușescu“. Astfel, din cele 178 medalii olimpice cucerite din 1952 încoace, 137 aparțin perioadei 1965—1984. Din 425 medalii la campionatele mondiale, obținute de sportivi români în cei 40 de ani de la Eliberare, 359 au fost realizate în ultimele două decenii, iar din 611 medalii la campionatele europene, 479 sînt date după 1965.

Din inimile tinere, înflăcărâte, optimiste, pătrunse de cele mai vibrante sentimente de stimă și prețuire, de dragoste și recunoștință, sportivii patriei transmit conducătorului iubit urări de sănătate deplină, viață îndelungată, putere de muncă, spre binele și fericirea poporului, pentru continua propășire a patriei socialiste !

AU FOST DESEMNAȚI NOII CAMPIONI AI ȚĂRII

SERGIU GRÜNBERG (A.E.M. Timișoara) și **MARINA POGOREVICI** (Universitatea București)

laureații finalelor

Campionii naționali ai anului '84 au venit mai târziu de această dată, atunci când sezonul '85, cel următor, pornise deja de pe blocurile de start. Decalajul previzibil, impus și de data târzie a disputării Olimpiadei, după care a trebuit luată o pauză și pentru cei ce fuseseră angajați, sub culorile echipei reprezentative, în marea întrecere de la Salonic. De fapt, la finala masculină au participat doar trei dintre „olimpiciii” noștri — Th. Ghițescu, M. Pavlov și D. Bărbulescu — ceilalți fiind exceptați de la competiția națională — și anume Fl. Gheorghiu, M. Șubă, M. Ghindă și V. Stoica — ei urmînd un stagiul de pregătire pentru turneul zonal de la Praga.

Așadar, a 48-a ediție a campionatului masculin de șah al României a reunit numai 14 competitori, în zile geroase de iarnă bucureșteană, de la 6 la 22 ianuarie. Loc de desfășurare, frumoasa sală de spectacole a clubului Intreprinderii „23 August” pusă la dispoziție de inimosul colectiv al șahiștilor clubului sportiv Metalul (președinte, ing. Dorin Narița), care cu acest prilej și-au trecut cu brio examenul de organizatori. O ediție „intermediară” ar spune unii, privind tabela de concurs, dar noi vom rectifica această opinie, afirmînd că din punct de vedere a luptei sportive a fost una de mare anvergură. S-au jucat partide bune și pe planul valoric, combatanții și-au scos adesea armele cele mai ascuțite din rastelele de deschideri, au luptat cu dăruire și inventivitate pînă la obținerea punctului sau jumătății de punct urmărite.

Finala a început cu sprintul unui „pluton” destul de larg al fruntașilor, dintre aceștia nelipsind S. Grünberg, C. Ionescu, M. Pavlov și O. Foișor, care aveau să fie și în continuare prezenți în disputa pentru primele locuri. Runda a 3-a aduce o întâlnire-șoc în care C. Ionescu învinge pe Th. Ghițescu, semnalul de avans al primului și de rămînere în urmă al celui al doilea. Fostul „universitar” și actualmente echipier al Mecanicii fine a condus în clasament pînă în a 8-a rundă, cînd pierde surprinzător la I. Hegheduș și fostul lider este ajuns din urmă de M. Pavlov și S. Grünberg, formînd un „trio” care va deveni „cvartet” în runda următoare, moment în care plutonului conducător i se alătură și Th. Ghițescu

(după o victorie la O. Foișor). Evenimentele se precipită și iată-l — după runda a 10-a — pe Mircea Pavlov lider solitar, ieșit cu o jumătate de punct în fața celorlalți. Se părea că versatul antrenor al lotului nostru feminin va reuși să obțină în sfîrșit cununa de campion, după peste 20 de ani cîți au trecut de la prima sa participare în finală. Nu i-a fost dată această satisfacție, prin jocul rezultatelor, M. Pavlov neputînd trece de ultimii trei adversari (remize cu Tratatovici, Ghițescu și Joița) în timp ce S. Grünberg finiașă cu o singură remiză (la Foișor) și două victorii (Nicolaidă și Marin), ceea ce a făcut ca linia de sosire s-o treacă primul maestrul timișorean.

O surpriză, desigur, dar și consacrară, poate prea tîrzie, a unui șahist talentat și stăpîn pe mijloacele tehnice ale luptei pe eșichier. Sergiu Grünberg are 37 de ani, este maestru F.I.D.E. (Elo — 2365) a mai fost pe podiumul finalelor în anul 1978. Integrat acum citădelei șahiste a Timișoarei, membru al echipei A.E.M., unde este și antrenor, noul nostru campion aduce orașului de pe Bega primul său titlu național de seniori după un interval de 35 ani (cînd cîștigător era Ștefan Erdely). Victoriile timișorene în serie la campionatele feminine li se adaugă acum una masculină, desigur foarte stimulativă pentru „suflețiștii” șahului din această parte a țării.

* * *

În timp ce la București finalistii campionatului național dădeau lupta pentru titlu, finalistele aveau loc de întîlnire la Băile Herculane. Ediția a 37-a a primei noastre întreceri feminine, reunind și ea 14 nume la start, a fost de o factură diferită, am spune. Un turneu pus sub semnul asaltului

intempestiv al tinerelor șahiste, care — așa cum se poate vedea și din tabelul final — aveau să ocupe cele mai multe dintre locurile fruntașe. Deși, pînă la jumătatea parcursului de rundă, atenția fusese captată de duelul celor două jucătoare consacrate, marea maestră Marina Pogorevici și maestra internațională Dana Nuțu, care păreau să-și dispute numai între ele înțietatea în competiție. Cea de-a doua a trebuit să cedeze pasul (după înfrîngeri la Viorica Ionescu și foarte tînăra Smaranda Boicu), lăsînd celei dintîi satisfacția unei victorii distanțate. Dar, constant alături de acestea a fost proaspăta noastră echipieră olimpică Gabriela Olărașu, care a și condus cîteva runde, fiind stopată doar în penultima, cînd suferea singura sa înfrîngere din concurs. Și împreună cu ea, roluri importante în disputa pentru locurile superioare le-au avut alte tinere jucătoare, Cristina Bădulescu (neînvingătoare, ca și campioana!) și Viorica Ionescu, certificînd ascensiunea lor evidentă, în dauna multor maestre consacrate, aflate acum în partea de jos a clasamentului.

Fără îndoială, a fost o finală memorabilă, depreciață doar de absența din concurs a celor două mari maestre, fosta campioană Margareta Mureșan (din motive de sănătate) și Elisabeta Polihroniade-Rusu (retrasă după numai 3 runde, din aceleași motive). Dar, poate că este prea mult să-ți dorești acum — în condițiile aglomerării atît de acute a calendarului competițional — să poți reuni la start toate forțele șahiste de care dispui, într-un singur turneu. Traversăm, în zilele noastre, momentul superturneelor de șah... Ele încep să ia locul, tot mai mult, competițiilor tradiționale, cele pe care le-am îndrăgit dintotdeauna.

Radu VOIA

APĂRAREA ALEHIN

I. Hegheduș

S. Grünberg

București, 1985

1.e4 C16 (Apărarea preferată a lui Sergiu Grünberg, o dragoste fidelă de-a lungul anilor pentru o deschidere pe care mulți o consideră încă îndoielnică) 2.e5 Cd5 3. e4 Cb6 4.e5 (Varianta aleasă de

alb nu poate fi condamnată, totuși era mai promițător atacul celor patru pioni: 4.d4 d6 5.f4. Mutarea 5.c5 are unele defecte strategice, compensate în parte de cîștigul de spațiu și avansul de dezvoltare) 4...Cd5 5.Nc4 e6 6.Cc3 C:c3 (Negrul își arată intențiile de joc la cîștig, altfel ar fi ales calea de egalare rapidă jucînd 6...d6) 7.d:c3 (Interesant este 7.b:c3) 7...Cc6 (Evită varianta destul de pericu-

loasă 7...N:c5 8.Dg4 Rf8 9.Nf4 d5 10.0—0—0) 8.Nf4 Dh4 (Teoria consideră această mutare drept insuficientă pentru egalare, dar Grünberg va demonstra viabilitatea ei) 9.g3 De7 10.Cf3 h6 (S-a mai jucat 10...D:c5, însă negrul cunoaște foarte bine subtilitățile poziției și alege varianta pe care o consideră cea mai bună) 11.Ne3 b6 12.c:b6 a:b6 13.De2 Nb7 (Amenințând 14...C:e5) 14.0—0 g5! 15.Cd4 C:e5! (Începutul unei combinații splendide) 16.N:g5 h:g5 (La 16.D:g5, urma 17.f4, cu poziție satisfăcătoare pentru alb) 17.D:e5

17...T:h2!! 18.f3 (Forțat. Dacă albul bate turnul, urmează 18...f6, amenințând capturarea damei sau matul asupra regelui advers, prin manevra 19...Dh7+, 20...Dh1) 18...T:b2 (Partida este practic decisă, deși albul prelungește eroic lupta până la mutarea 55) 19.D:c7 Tc8!?

(Cîștiga mai simplu 19...Dd6!) 20. D:b7 T:c4 21.Tad1 T:c3 22.Tle1 De5 23.Rh1 Nd6 24.Da8+ De8 25. Dd5 De5 26.Da8+ Re7 27.De4 Rd8 28.Da8+ De8 29.De4 N:g3 30. Te2 T:c2 31.C:e2 Te4 32.De3 Nf4 33.D:b6+ Re7 34.C:f4 g:f4 35. Dd6+ Rf6 36.D:d7 D:d7 37.T:d7 Tc1+ 38.Rg2 Te2+ 39.Rh3 T:a2 40. Rg4 Ta4 41.Tb7 Rg6 42.Te7 f5+ 43.Rh3 Rf6 44.Tb7 Ta2 45.Tb3 Te2 46.Tb5 Tf2 47.Tb3 e5 48.Tb6+ Re7 49.Rh4 T:f3 50.Rg5 Te3 51.R:f5 f3 52.Tb7+ Rd6 53.Tb6+ Rc5 54.Tf6 Rc4 55.Rg4 e4 și albul a cedat.

b7—b5 nu mai poate fi oprită. Ionescu pregătește între timp o blocadă pe b4) 16.Tab1 b5 17.a:b5 a:b5 18.b4! c:b4 19.T:b4 Ce4! (În scopul dinamizării poziției sale, negrul sacrifică un pion. Tensiunea crește) 20.N:c4 b:c4 21.T:c4 (Albul acceptă sacrificiul și face în continuare numai mutări de nota 10) 21...Da5 22.Te1! Tb3 23. Ced1 Da3 24.Te7 Ta8 25.Nd4! Ne8 26.Ce3 h5? (O mutare atât de logică la prima vedere se dovedește a fi o greșeală. Negrul parează mutarea Cfg4 și amenință în același timp cu Nh6)

INDIANA REGELUI

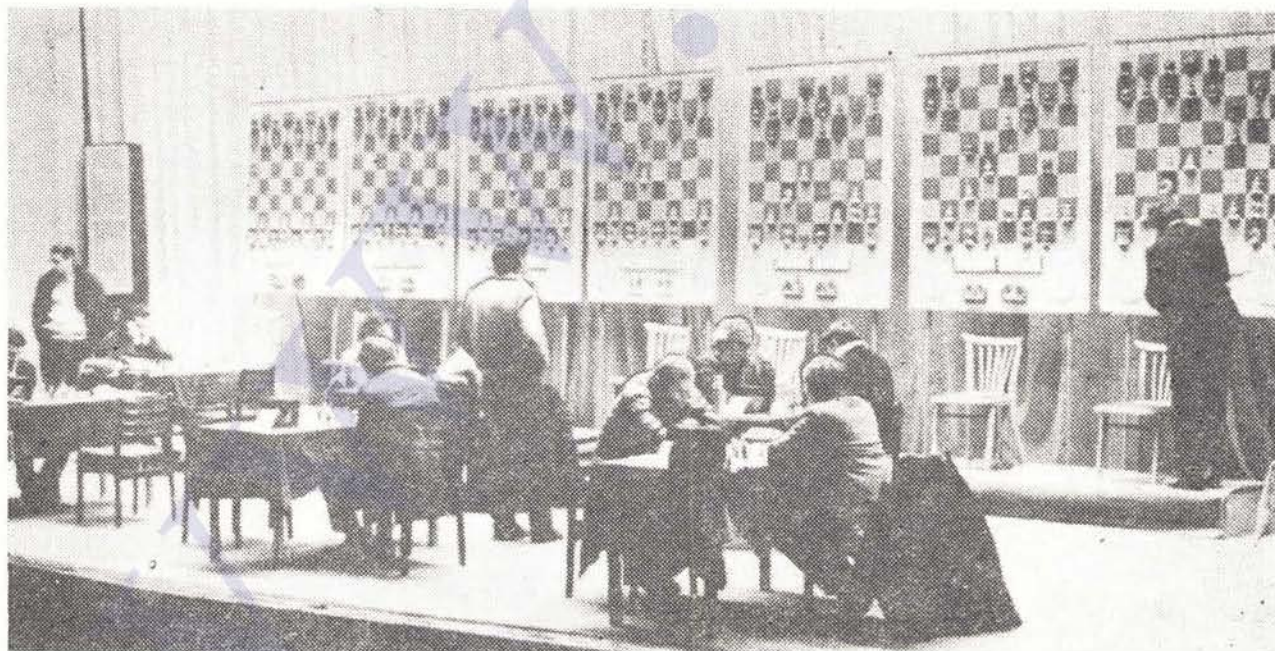
C. Ionescu

Th. Ghișescu

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cc3 Ng7 (Cu 3...d5 negrul poate intra în Apărarea Grünfeld) 4.e4 d6 5.f3 (Atacul Sämisch) 5...0—0 6.Ng5 (O cale mai nouă de joc, în locul tradiționalei 6.Ne3) 6...c5 (Cel mai activ) 7.d5 h6 8.Ne3 e6 9.Dd2 e:d5 10. e:d5 Cbd7 (Permite albului manevra Ch3—f2. Poate că era mai bine ca negrul să amâne astuparea nebunului c8, pînă cînd albul scoate calul la e2) 11.Ch3! (Nu mergea 11.N:h6, din cauza 11...C:e4 și 12...Dh4+) 11...Rh7 12.Cf2 a6 13.a4 Tb8 14.Ne2 Ce5 (Poziția poate fi considerată echilibrată, atît albul, cît și negrul, avînd o dezvoltare armonioasă a figurilor) 15.0—0 Nd7 (Spargerea tematică

27.Cf5! (Cu acest frumos sacrificiu, albul decide partida în favoarea sa!) 27...g:f5 (Nu există alegere) 28.Dg5 Tb2 29.N:f6 N:f6 30.D:f6 Da2 31.D:f5+ Rh6 32.Df6+ Rh7 33.Dh4 Rh6 34.Cg4+ și negrul cedează.

Pe marea scenă a clubului Întreprinderii „23 August” din Capitală, finaliștii campionatului național masculin, în plină întrecere pentru titlu.

Foto : Aurel D. NEAGU

CLAȘAMENTUL MASCULIN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1 S. Grünberg		1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1/2	8 1/2
2 C. Ionescu	1/2		1/2	1	1/2	1/2	1	0	1/2	0	1/2	1	1	1	8
3 M. Pavlov	1/2	1/2		1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	8
4 Th. Ghițescu	1/2	0	1/2		1	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2
5 O. Foișor	1/2	1/2	1/2	0		1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	7
6 D. Bărbulescu	1/2	1/2	1/2	1/2	0		1/2	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1	7
7 P. Joița	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2		1/2	0	1	1	0	1	1	7
8 C. Radovici	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2		1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	6
9 I. Mărășescu	1/2	1/2	0	0	1/2	1	1	1/2		1/2	1/2	0	1/2	1/2	6
10 I. Hegheduș	0	1	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2		0	1/2	1/2	1/2	6
11 M. Tratatovici	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1		1/2	1/2	1	6
12 M. Marin	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2		0	1/2	5 1/2
13 V. Nicolaide	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1		1/2	4 1/2
14 L. Oltean	1/2	0	0	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2		4

APĂRAREA SICILIANĂ

Th. Ghițescu

I. Mărășescu

1.d4 Cf6 (Cititorii noștri vor obiecta: „Dar asta nu e Apărarea siciliană!” Totuși, să mergem mai departe...) 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4.Cc3 c:d4 5.C:d4 a6 6.e4 d6 (Acum e clar, avem o poziție rezultată din siciliană. Ea survine de obicei după mutările introductive: 1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 a6 5.c4 Cf6 6.Cc3 d6. Asemenea transformări se întâlnesc tot mai des în turneele moderne. S-ar părea că Mărășescu a câștigat un mic duel psihologic, deoarece Ghițescu este jucător de 1.d4) 7.Ne2 Ne7 8. 0—0 0—0 9.Ne3 Cc6?! 10.f4 Nd7 11.Nf3 Dc7 12.Tc1 (Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din sala de joc. Albul absoarbe tot spațiul, iar negrul se sufocă pe ultimele 3 linii. Se amenință 13. Cd5) 12...C:d4 13.D:d4 Tac8? (Sintem de-abia la mutarea a 13-a și negrul face greșeala decisivă. Atacul asupra pionului e4 se dovedește iluzoriu)

14.e5! (Foarte violent!) 14...Ce3 (Desigur că nu se poate bate la e5, deoarece „afirmă” nebulul din

d7) 15.Tfd1 f5 (Situția negrului este într-adevăr tragică. El nu mai dispune de nici o mutare utilă și se va prăbuși ca un maratonist epuizat înainte de kilometrul 20. La 15...D:c4, ar fi urmat 16.Cd5, iar la 15...Nc6, tot 16.Cd5) 16.e:d6 N:d6 17.c5! (Câștigă o piesă și încheie partida) 17...N:c5 18.D:c5 D:c5 19.N:c5 T:c5 20.T:d7 și negrul a cedat o partidă pe care practic nici nu a început să o joace.

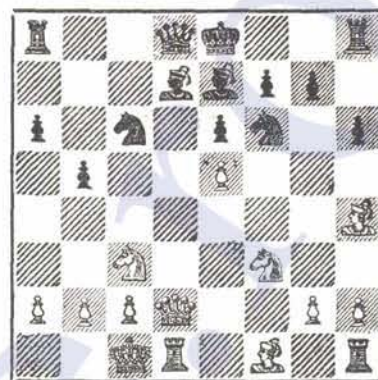
APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov

L. Oltean

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Ng5 (În partida cu Bărbulescu, Pavlov a ales sistemul cu 6.Nc4, ratând ulterior victoria într-o partidă care putea câștiga premiul de frumusețe al finalei) 6...e6 7.Dd2 a6 8.0—0 Nd7 9.f4 h6 10.Nh4 Ne7 11.Cf3! (Mult mai activ decât 11.Ne2. Negrul trebuie să rezolve problemele dificile legate de înaintarea 12. e4—e5) 11...b5 (Amenințând 12...b4 și 13...C:e4) 12.e5! (Din nou cea mai tare continuare. Negrul nu are timp să respire. Mai modest era 12.Nd3) 12...d:e5 (Era ceva mai bine 12...b4, deși după 13.e:f6 b:c3 14.D:c3 g:f6 15.f5! albul domina tabla) 13.f:e5 (Vezi diagrama)

13...Cd5 (Trist, dar nu există altceva. Acum era tirziu pentru 13...b4, din cauza variantei 14.e:f6 b:c3 15.D:d7+) 14.C:d5 N:h4 15. C:h4 e:d5 (Nu 15...D:h4 16.Cc7+) 16.D:d5! (Negrul a pierdut un pion fără nici o compensație) 16... Dg5+ 17.Rb1 0—0 (După cum se vede ușor, nu merge nici 17...D:e5 18.D:d7+, nici 17...C:e5 18.D:a8+, nici 17...Ne6 18.D:c6+, nici 17... D:h4 18.D:d7+. Făcând rocada, negrul speră să scape numai cu un

pion mai puțin) 18.Cf3 (18.D:d7?? Tad8! era o greșeală prea evidentă) 18...Df4 19.e6! (Uneori șahul este mai simplu decât ne închipuim. Simplu și frumos! Ca acum) 19...N:e6 (Cea mai corectă mutare a negrului ar fi fost să cedeze în mod elegant. Alte variante: 19...Ne8 20.e7! C:e7 21. D:a8; 19...f:e6 20.D:d7 Tad8 21. D:e6+ sau 19...Cb4 20.Dd4!) 20. D:c6 Tac8 21.Td4! Df6 22.Db7 și negrul a cedat.

Comentarii de Parik ȘTEFANOV
maestru internațional

APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov

D. Bărbulescu

1.e4 c5 (Se pare că Dan Bărbulescu a trecut definitiv în rîndul adeptilor Apărării Siciliene, judecînd și după articolul său din Almanahul „Planeta Șah”. De fapt, în partida noastră din finala 1983, Franceza îi adusese clipe grele...) 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cc6 5.Cc3 d6 6.Ne3 Cf6 7.Ne4 (Ideea de a juca atacul Sozin mi-a venit, în special, pentru a evita pregătirea adversarului față de varianta mea preferată 7.Ne2 e5 8. Cf3, analizată și în „Informatorul” iugoslav nr. 35 cu partidele Pavlov — Greenfeld și Pavlov — Mititelu, ca și din dorința de a da jocului un caracter tăios) 7...Ne7 8.Dc2 0—0 (Ordinea exactă a mutărilor este 8...a6 9.0—0 Dc7) 9. 0—0—0 Dc7 10.Thg1 a6 11.g4 b5 12. g5! (După numai 12 mutări, lupta devine ascuțită...) 12...C:d4 13.N:d1 Cd7 (Vezi diagrama)

14.Cd5! (Unul din sacrificiile tipice din Siciliană, avînd ca scop câștigul de timp — bazat pe atacarea turnului din a8 — pentru a deschide coloane de atac asupra regelui negru) 14...e:d5 (Negrul acceptă cu curaj sacrificiul de figură, dar această soluție reprezintă cel mai mic dintre rele... Ar pierde 14...D:c4? 15.C:e7+ Rh8 16.Dh5 D:a2 17.N:g7+! R:g7 18.Dh6+ Rh8

19.g6 Da1+ 20.Rd2 Da5+ 21.c3, cu
mat imparabil după 21...f:g6 22.
C:g6+ Rg3 23.Ce5+ Rh8 24.Dg7.
Relativ mai bine este poate 14.
Dd8 15.C:e7+ D:e7 16.Nb3 Cc5 17.
Nf6! Dc7 18.Dh5, deși amenințările
albului rămân puternice) 15.N:d5
Nb7 16.g6!! (Acum apare amenin-
țarea teribilă g:h7+, foarte greu
de parat) 16...Nf6! (Singura mu-
tare care prelungește lupta, lăun-
du-mi satisfacția matului frumos
ce ar fi survenit după 16...Cf6 17.
g:h7+ Rh8 18.T:g7!! N:d5 — sau
18...R:g7 19.Dg4+ Rh8 20.Td1! —
19.e:d5!! R:g7 20.Tg1+ Rh8 21.Dg4!)
17.Dh5 h:g6 (Pозиția negrului este
pe punctul de a se prăbuși și este
de admirat singele rece al tinăru-
lui meu adversar, care alege sin-
gura continuare valabilă. Nu sal-
vează de pildă 17...h6 18.g:f7+
Rh8 19.T:g7! R:g7 20.Tg1+ sau
19...N:g7 20.D:h6+)

18.D:g6?? (Nu-mi voi ierta nici odată această groaznică greșeală, care strică frumusețea uneia dintre cele mai bune partide ale mele. Ea m-a costat probabil și posibilitatea de a deveni campion național pe 1984. Ciștiugul se obține imediat prin 18.T:g6!! , cu amenințările decisive T:g7+ sau Th6. Împotriva acestora mai există oare apărări? Să le vedem pe rând :
a) 18...N:d5 19.T:g7+ N:g7 — 19...R:g7 20.T:g1 mat — 20.N:g7 R:g7 21.T:g1+ R:f6 22.D:g5+ Re6 23.e:d5 — mat ; **b)** 18...Ce5 19.Th6 g:h6 20.D:h6 N:d5 21.T:g1+ C:g6 22.

CLASAMENTUL FEMININ

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Marina Pogorevici		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	10½
2	Gabriela Olărașu	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	9½
3	Dana Nuțu	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	0	1	1	8½
4	Cristina Bădulescu	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	8
5	Viorica Ionescu	0	0	1	$\frac{1}{2}$		1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	7
6	Iudit Chiricuță	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0		0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6½
7	Mariana Ionită	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1		0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	6½
8	Eugenia Ghindă	$\frac{1}{2}$	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	1		$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	6
9	Gabriela Oiteanu	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	5½
10	Otilia Gant	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	1	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	5½
11	Gertrude Baumstark	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6
12	Smaranda Boicu	0	0	1	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	0	0	1		1	0	4½
13	Ligia Jicman	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0		$\frac{1}{2}$	4
14	Mădălina Stroe	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$		4

N:f6 și matul urmează; c) 18... N:d4 19.Th6! g:h6 20.Dg6+ Rh3 21. D:h6+ Rg3 22.Tg1+; d) 18...Tf6 20.N:f7+! Rf8 — 20...R:f7 21. T:f6+ — 21.Nb3 Ce5 22.Dh8+ Re7 23.T:g7+ N:g7 24.D:g7+ Re6 25. Dg8+ Re7 26.De6+ Rf8 — 26...Rd3 27.N:e5 — 27.N:e5 d:e5 28.Tg1! sau 21...N:e4 22.Dh8+ Re7 23. N:f6+ sau 21...N:d4 22.T:g7! R:g7 23.Tg1+ toate conducând la înfrîngerea rapidă a negrului) 18...N:d5 19.D:g7+ (Spectaculozitatea acestui sacrificiu de damă, ca și iluzia șahurilor-moară — 19...N:g7 20. T:g7+ Rh8 21.T:f7+ Rg8 22.Tg7+ Rh8 23.T:d7+ și T:c7, fără a observa interpunerea 21.Ce5! — au fost cauzele ratării. După aceasta, lucrurile îau o turnură complet nouă...) 19...N:g7 20.T:g7+ Rh8 21. T:f7+ Ce5! (Negrul iese din „corzi“!) 22.T:c7 N:e4 (Aflat și într-o acută criză de timp, observ că am totuși compensație pentru figura lipsă) 23.Te1! (Acum ar fi rezultat remiză, după plecarea nebulunii, cu 24.T:e5 d:e5 25. N:e5+ Rg8 26.Tg7+) 23...Tf4! 24. Te7! Rg8 25.N:e5 d:e5 26.T:e5 Ng6 27.Tf6 28.Ta8 28.Te6! Tf6 29.Ta6 Tf6 30.b3?! (O a doua greșală, care pulea costa și partida, egală după 30.a3!) 30...Te6? (Trebuia bineînțeles 30.b4!, împiedicind schimbul pionilor) 31.a3 Rf7 32.Rb2 Rf6 33.Td2 Re5 34.c3 Nf7 35.f4+! Re4 (Desigur nu 35...R:f4? 36. Tf2+) 36.Td4+ Re3 37.a4 b:a4 38. T:a4 Tb6 39.c4 Ne8 40.Ta5 R:f4 41. Re3 și remiză, din lipsă de gloante...

O partidă grea, de mare luptă, între doi colegi de club, echipieri ai I.T.B.-ului, care şi-au apărut şansa corect şi deschis, fără a se menaja cituşi de puţin. Frumos, nu?

Comentarii de Mircea PAVLOV
maestru internațional

INDIANA DAMEI

C. Ionescu

M. Marin

București, 1985

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.Cc3 Nb7 4.
d4 e6 5.a3 d5 6.c:d5 e:d5 7.g3 Nd3
8.Ng2 0-0 9.0-0 Te8 10.Nf4 a6 11.
N:d6 D:d6 12.b4 Cbd7 13.Tc1 Cf8
14.Db3 Ce6 15.e3 Ce4 16.Tc2 Tab0
17.Td1 h6 18.Ce1 Cg5 19.Cd3 Te7
20.Tdc1 Td8 21.a4 c6 22.a5 b5 23.
Ce5 Te7 24.h4 C:c3 25.h:g5 Ca4 26.
g6 f:g6 27.e4 Tdc8 28.e:d5 c:d5 29.
T:c7 T:c7 30.T:c7 D:c7 31.N:d5+
N:d5 32.D:d5+ Rh7 33.De6 De1+
34.Rg2 Dc2 35.d5 Cc3 36.d6 De4+
37.Rh2 Dd4 38.D:g6+ Rg3 39.Df7+
Rh7 40.d7 (1-0).

APĂRAREA SICILIANĂ

P. Joita

O. Foiser

1.e4 c5 2.Cc3 Ce6 3.g3 g6 4.Ng2
Ng7 5.d3 d6 6.f4 e6 7.Cf3 Cge7 3.
—0 —0 —0 9.Ne3 Cd4 10.Tb1 b6 11.
Ce2 Cf3— 12.N:f3 Nb7 13.c3 Te8
14.Dc2 Dd7 15.Ng2 Nc6 16.g4 f5
17.g:f5 e:f5 18.Cg3 d5 19.e5 Rh8
20.d4 c4 21.Nf3 b5 22.Dg2 Tb8 23.
Nd2 a5 24.a3 Rg8 25.Tf1 De6 26.
h4 h5 27.Ch1 Rh7 28.Cf2 Nh6 29.
Ch3 Tf7 30.Rf2 a4 31.Th1 Tg8 32.
Th2 Tgg7 33.Tb1 Rg8 34.Cg5 N:g5
35.h:g5 Th7 ($\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$).

GAMBITUL DAMEI

M. Marin

V. Nicolaide

1.d4 d5 2.Cf3 g6 3.c4 c6 4.Cc3
Ng7 5.c:d5 c:d5 6.Ng5 Cf6 7.Db3
e6 8.e3 0—0 9.Ne2 b6 10.0—0 Nb7
11.a4 a6 12.Ce5 h6 13.Nf4 Ta7 14.
Tfcl Cfd7 15.C:d7 C:d7 16.Nd6
Te8 17.Ca2 Na8 18.Cb4 e5 19.N:a6
Df6 20.d:e5 C:c5 21.Ne5 D:d6 22.
N:e8 Cg4 23.Ne6 D:h2+ 24.Rf1
Dh1+ 25.Re2 D:g2 26.Tf1 N:c6 27.

C:c6 Td7 28.Tad1 Ch2 29.Tg1 Df3+
30.Re1 d4 31.D:b6 d:e3 32.T:d7
D:f2+ 33.Rd1 e2+ 34.Re1 D:b6
(0—1).

APĂRAREA SICILIANĂ

I. Heghedus

C. Ionescu

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4
a6 5.Nd3 Cf6 6.0—0 d6 7.c4 b6 8.
Cc3 Nb7 9.f4 g6 10.f5 g:f5 11.e:f5
Tg8 12.Cf3 e5 13.Ng5 Cbd7 14.Ne4
Dc7 15.N:f6 C:f6 16.Da4+ Re7 17.
N:b7 D:b7 18.Cd5+ C:d5 19.c:d5
Ng7 20.De4 Nf6 21.Tac1 b5 22.Rh1
Da7 23.Tc6 Tad8 24.Tfc1 Td7 25.
Tlc2 h5 26.h3 Tb8 27.a3 Tg8 28.
Rh2 Tb8 29.b3 a5 30.De1 Tg8 31.
Dcl a4 32.b4 Tb8 33.Tc7 Db6 34.
Cg5 e4 35.C:e4 Ne5+ 36.Rh1 T:c7
37.T:c7+ Re8 38.f6 Tb7 39.Tc6
(1—0).

PIONUL DAMEI

M. Marin

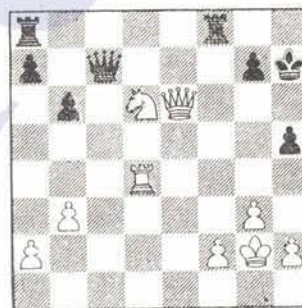
I. Mărășescu

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.e3 d5 4.Nd3
c5 5.b3 Nd6 6.Nb2 Cbd7 7.0—0 0—0
8.Ce5 Dc7 9.f4 Ce4 (9...b6 10.Cbd2
Nb7 11.d:c5 b:c5 12.C:d7 D:d7 13.
N:f6 g:f6 14.N:h7+; 12...C:d7 13.
N:h7+) 10.N:e4 d:e4 11.Cc3 c:d4
12.Cb5 Db6 13.Cc4 D:b5 14.D:d4
Cf6 15.C:d6 Dc6 16.c4 Td3 17.Tad1
Ce8 18.C:c8! Td:c8 (18...T:d4 19.
Ce7; 18...Ta:c8 19.D:d8) 19.f5 Tc7
20.f6! Tac8 (20...g:f6 21.T:f6 C:f6
22.D:f6 e5 23.Td6 Dc5 24.N:e5
D:e3+ 25.Rf1 Dcl+ 26.Re2) 21.f:g7
f6 22.D:a7 e5 23.Da3 T:g7 24.N:e5
b5 25.Nd4?! (25.N:f6! C:f6 26.Td6)
25...b:c4 26.Tc1 Ta8 27.Db2 Da6 28.
T:c4 Da2 29.D:a2 T:a2 30.g3 Tl7
31.Tc8 Rf7 și negrul a depășit
timpul de gândire (1—0).

A FOST RATARE...

A. IOSIF, Fundeni-Zărnești, jud. Buzău. — Fiind un cititor fidel al revistei, țin să mărturisesc interesul cu care am urmărit publicarea integrală a partidelor meciului Karpov — Kasparov, ca și calitatea comentariilor și analizelor inserate, desigur deosebit de utile tuturor celor ce doresc să-și îmbogățească cunoștințele în domeniul teoriei și tehnicii de joc. Mi s-a părut foarte interesantă următoarea poziție, survenită în a 16-a partidă, după mutarea 25.

KARPOV

KASPAROV

Se știe, șalangerul a ratat câștigul jucând aici 26.Td5?! Dar, oare, cu mutarea indicată de marele maestru Florin Gheorghiu în comentariu — 26.Ce4(!?) — se putea câștiga? Am încercat, dar n-am reușit să descopăr variante concrete de câștig, după frumoasa paradă posibilă 26...Rh8! (care evită șahul „mortal” pe g5), căci la continuarea naturală 27.Td7, negrul răspunde 27...Dc1 și se apără bine în continuare.

Ați văzut bine, până la acest punct. Într-adevăr, 27...Dc1(!) este mutarea cea mai bună, altele duc pe negru repede la pierdere (27...Dc2 28.De5!; 27...Dc8 28.De7 Tg8 29.Dg5! Dc8 30.Cf6! etc.). Albul poate continua atacul cu 28.Dd5 (cum a indicat maestrul internațional Theodor Ghițescu, în revista „Știință și tehnică” nr. 11/1984). Varianta câștigătoare ar fi 28...Dh6 29.Cg5 Df6 30.Cf7+ Rg8 31.Cd8+ Rh7 22.D:h5+ Rg8 33.Dd5+ Rh7 34.Cf7, cu amenințarea imparabilă Dh5+ și Dh8 mat. La această analiză, maestrul internațional Parik Ștefanov a propus, însă, continuarea 32...Dh6, ceea ce pune pe alb în situația de a căuta decizia într-un final dificil, cu doi pioni pentru calitate (33.Dd5 Tc8 34.Cf7 Dg6 sau 34...Dc6), ceea ce nu are darul de a risipi toate incertitudinile. Mai mult chiar, se

Apropo de...

GEOGRAFIE ȘI VALORI

Fără îndoială, misiunea de a împărtăși jucători și jucătoare din aproape 100 de țări în 13 turnee care inaugurează fiecare ciclu nou al campionatelor mondiale individuale de șah nu este de loc ușoară. Comisia de competiții din cadrul Federației internaționale a chibzuit, firește, multă pină când a alcătuit cele 13 zone care figurează în scriptele sale oficiale. Primul criteriu luat în considerație a fost acela geografic. Ceea ce este normal, ținând seama de costul tot mai ridicat al transportului pe rute internaționale, pe de o parte, ca și al lipsei de sens, pe de altă, ca un sahista sau sahista să fie nevoiți să traverseze mări și oceane spre a ajunge la locul întrecerii. Din păcate, însă, criteriul geografic — logic, așa cum arătam — nu poate să respecte decât într-o mică măsură un alt criteriu, mult mai important după părerea noastră, acela al valorilor. A fost bună măsura luată de F.I.D.E. de a stabili drept zone independente asemenea forțe ale echierului mondial cum sunt Uniunea Sovietică și S.U.A., reprezentanții cărora se întrec între ei pentru a stabili pe cei calificați la Interzonale. De asemenea, gruparea țărilor asiatice, africane, ale Americii Centrale și Oceaniei în zone distincte corespunde stadiului actual de dezvoltare a șahului în aceste părți ale lumii. Evident că fiecărui jucător sau jucătoare, de oriunde, trebuie să li se ofere o șansă de afirmare. De care au profitat din plin reprezentanții ai unor țări până mai ieri absente din arena mondială a marelui șah, cum ar fi Filipine, R.P. Chineză, Algeria, India.

Marele defect al actualului sistem zonal vizează, însă, Europa unde sunt concentrate principalele valori ale șahului, nume cu prezență constantă în fazele superioare ale luptei pentru titlurile supreme. Să exemplificăm. Zona a III-a europeană, de pildă, care ne interesează în mod direct, reunește frunțași ai șahului din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, Ungaria, Polonia și România. Consultând clasamentele ultimelor Olimpiade, masculină și feminină, vom constata că echipele acestor țări s-au aflat printre locurile frunțase ale clasamentelor. În întrecerea feminină, mai ales, cu excepția șahistelor sovietice, cele mai valoroase jucătoare aparțin acestei a treia zone, ceea ce face ca turneul lor să depășească în mod categoric pe cele ale altor grupe competiționale ale continentului nostru. Cu titlu de comparație, să consemnăm că în zona I A puternicii reprezentanți ai Angliei (locul II la Olimpiada de la Salonic) primesc palidă replică a emulilor lor din Irlanda, Scoția, Tara Galilor, Insulele Guernesey și Jersey. Iar șahistii din Spania și Italia încrucișează spadele cu cei din... Andorra, San Marino și Portugalia. Fără a fi suspectați de invidie, socotim că nu este echitabil ca reprezentanții unei asemenea puteri șahiste cum este Iugoslavia (cu peste 40 de mari maeștri în scriptele F.I.D.E.) să se întrecă doar cu jucători din Albania, Cipru, Grecia, Turcia și Malta. Cele trei locuri de calificare atribuite acestei grupe revin invariabil jucătorilor și jucătoarelor din Iugoslavia.

Desigur, acum este greu să se opereze modificări esențiale în actualul sistem. Dar pentru viitor, așa cum fiecare șahist deține un coeficient Elo, se poate stabili și un „rating” pentru fiecare țară. Și în funcție de acesta să se alcătuiască viitoare grupuri, stabilindu-se numărul de jucători pe care are dreptul să-l înscrie fiecare federație. În momentul de față există în această privință un calcul foarte alambicat pe baza căruia țara noastră participă la turneul zonal cu un număr mai mic de jucători decât Bulgaria — de pildă — care beneficiază de aceeași cotă cu Ungaria sau Cehoslovacia, țări cu pondere deosebită în elita șahului.

Toate acestea, în contextul rezultatelor recent încheiatului „zonal” de la Praga, unde șahul românesc a fost reprezentat cu cinste într-o întrecere de maximă dificultate. Despre care vom comenta pe larg în numărul nostru viitor.

Valeriu CHIOSE

Dialog cu cititorii

profilcăză ameliorarea jocului negru, printr-o altă manevră, începînd cu 28...Tae8!, pentru a răspunde la 29.Cg5 Dc5!, iar la 29. D:h5+ Dh6 30.Dd5 De6! de fiecare dată cu reale contrașanse.

Au existat, așadar, dubii asupra „ratării” lui **G. Kasparov** din partidă. Ele au fost însă spulberate de însuși adversarul său, **A. Karпов**. Acesta arată — în revista „64” nr. 23/1984 — o cale de câștig îndubitabilă: 26.Tc4! (simplu și clar...) 26...Dd8 27.De4+ g6 (27... Rh8 28.Dd5 Df6 29.D:h5+ Rg8 30. Dd5+) 28.Db7+ Rg8 29.Tc7! Df6 30.Dd5+ Rh8 31.Cf7+ Rg8 32.Cg5+ Rh8 33.Th7 mat. O punere la punct lămuritoare și — totodată — un frumos exemplu de sportivitate.

Să dăm crezare analizelor campionului mondial!

„GLOBE-TROTTER”

S. RĂDUCU, Ploiești. — *Mă delectează uneori lectura vechilor exemplare ale „Revistei Române de Șah” din care posed o colecție aproape completă, moștenită de la părinții mei, șahiști pasionați încă din tinerețe. Intr-un număr din 1936, citeșcă la campionatul României din acel an a luat parte, ca invitat, și marele maestru iugoslav Bora Kostici. Incercînd să află mai mult despre acest jucător, am consultat cartea recent apărută „Șah de la A la Z” de C. Ștefanu, în care am găsit — printre altele — multe lucruri interesante din trecutul șahului. Dar despre Kostici se scrie foarte puțin, în plus lipsește amănuntul că a jucat și în țara noastră. Puteți să-mi completați această lacună?*

Despre **Boris Kostici** (1887—1963) se poate scrie, dîmpotrivă, foarte mult. Peste cele cuprinse în lucrarea citată, trebuie adăugat în primul rînd că a fost oaspetele Bucureștiului, acum o jumătate de secol. Era deja un jucător foarte cunoscut, atît pentru forța sa deosebită, cit și pentru originalitatea sa. Anîmat de mult spirit de aventură, Bora Kostici a fost un veritabil „globe-trotter” jucînd, încă înaintea primului război mondial, pe aproape toate continentele lumii. A predat șahul în Argentina, în cadrul unor cursuri universitare, a dat lecții faimosului tenor italian **Enrico Caruso**, mare amator de șah, a fost învi-

tat în Kenia, pentru simultane și demonstrații, dar — spune anecdota... — și pentru vinătoarea „safari” de unde s-a întors cu splendide trofee, printre care și un corn de rinocer!

Dintre performanțele sale pur șahiste trebuie notate neapărat locurile întii ocupate în marile turnee de la Trencianske Teplice, 1928 și Lublin, 1933. Câștigă prima ediție a campionatului Iugoslaviei, în 1935, la egalitate cu **V. Pirc**. A jucat și două meciuri memorabile, învingînd în 1916 pe campionul american **J. Showalter** (7+ 2—5=), dar învins în 1919 de viitorul campion al lumii **J. R. Capablanca** la scor net, cu toate cele 5 partide pierdute. Fusesse al doilea în urma cubanezului, în două turnee din acel an, la New York și Hastings. În escala sa bucureșteană, Kostici a fost desigur victorios, realizînd 13 puncte din 15 posibile. Pe locul al doilea (și declarat campion național) a terminat regretatul maestru arădean **Ivan Halic**, cu 11 p., iar al treilea s-a clasat maestrul **G. Alexandrescu** — 9½ p. unul din puținii participanți al celui campionat aflați încă în viață.

În palmaresul lui Bora Kostici sînt înscrise și 4 participări la Olimpiadele de șah (1927, 1931, 1935 și 1937). Pentru exemplificarea stilului său, transcriem una din partidele pe care le-a jucat și câștigat în cadrul Olimpiadei (neoficiale) de la München, 1936: **Laurentius — KOSTICI** (Contragambitul Albin) 1.d4 d5 2.c4 e5 3. d:e5 d4 4.Cf3 Cc6 5.Nf4 Cge7 6. Cbd2 Cg6 7.Ng3 Nc5 8.a3 a5 9.Dc2 De7 10.De4 a4 11.h4 h5 12.e3 d:c3 13.f:e3 Nb6! 14.Nd3 Ta5 15.0—0 Cc:e5 16.b4 a:b3 17.C:b3 f5 (0—1).

În amintirea acestui ilustru jucător, federația iugoslavă de specialitate organizează în fiecare an la Virșet, orașul său natal, turneul „Memorial Boris Kostici”, la care au participat și șahiști români.

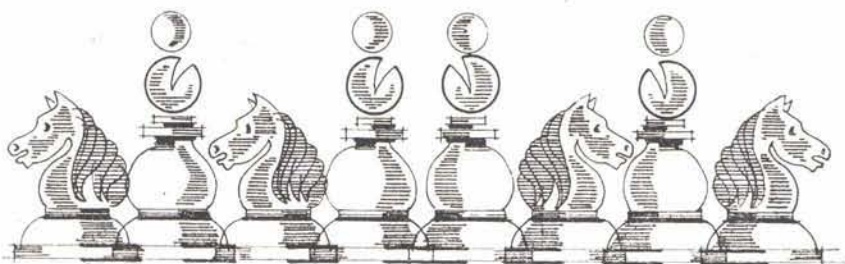
ABREVIATIIUNI

M. HĂBEANU, București. — *Fiind un cititor constant al rubricii de studii și probleme al revistei și participant la concursul de dezlegări, aș dori să vă sugerez ca în tabelul dezlegătorilor, pe care-l publicați în fiecare număr, să fie trecute numele complete ale celor înscrși, așa cum se face în alte pagini cu colegele noastre, femeile. De ce numai ele să aibă scris numele întreg? Nu văd justificarea unei asemenea separații între participanți și participante.*

Prioritățile de care se bucură „sexul frumos” în viața noastră socială se traduc și în paginile revistei, prin aceea că evităm, pe cît posibil, abreviațiunile la numele feminine. Dv. nu oferiți locul în tramvai femeilor, nu le lăsați să treacă înainte la ușă? Așa e corect și bine. Așa procedăm și noi, în scris.

N-am avea nimic împotriva să se renunțe la abreviațiuni și în tabelul dezlegătorilor de pe penultima noastră pagină. Dar aici intervin două impedimente majore. Mai întii, numele lungi nu vor încăpea pe un singur rînd. Apoi, nu sîntem în posesia tuturor numelor complete, mai ales ale participanților din străinătate. Așa că am fi prea galanți pentru unii dezlegători și nepoliticoși față de ceilalți, dacă n-am proceda unitar cu toată lumea.

Asfel — cerîndu-ne scuzele de rigoare — vom rămîne, deocamdată, la actuala formulă de redactare. Atita timp cît ne lovim și de lipsa de spațiu existentă în revistă. Acesta din urmă este, de altfel, unul din motivele pertinente care determină unele prescurtări ale numelor ce apar în coloanele noastre. Să nu vă mire, așadar, că veți citi și în continuare — uneori — că la un turneu au participat **Margareta Mureșan** și **Fl. Gheorghiu**. Și — mult mai rar — că au jucat **Mureșan** și **Gheorghiu**. Este necesar, cîteodată, să scriem și așa.

FESTIVALUL ȘAHIST VÎLCEAN

La a VII-a ediție a ajuns, în acest început de an, versiunea de iarnă a „Festivalului șahist vilcean”. O prețioasă tradiție a șahului nostru continuă, așadar, sub semnul aceluiași entuziasm al organizatorilor și aceeași audiență din partea iubitorilor „sportului minții” din această frumoasă regiune a țării, ca și din alte centre. Este prilejul nimerit de a releva din nou meritele secției de șah a clubului sportiv Chimia Rm. Vilcea, care în colaborare cu O.J.T. Vilcea și Comisia județeană de specialitate au depus din nou stăruință pentru reușita competiției. La invitație au răspuns „prezent” aproape 200 de jucători și jucătoare de diferite categorii, din țară și de peste hotare. Gazdă ospitalieră, ca și în trecut, moderna stațiune Călimănești-Căciulata, între 16 ianuarie și 2 februarie.

Turneul principal a revenit maestrului internațional Mircea Pavlov, care — bine „încălzit” de finala campionatului național — a încheiat victorios, fără nici o înfrângere, totalizând $8\frac{1}{2}$ p din 11 posibile. La o jumătate de punct distanță de învingător s-au clasat Iuliu Armaș (cu o prețioasă notă de maestru internațional) și oaspetele maghiar G. Kallay. În turneul secundar, purtând de asemenea caracter internațional, primele două

locuri ale clasamentului au fost ocupate în ordine de I. Crișan (Calculatorul București) și Fl. Isachievi (Politehnica Iași), cu câte 9 p fiecare, urmați de C. Spulber (Vulcan București) $8\frac{1}{2}$ p și Gertrude Baumstark (Electromotor Timișoara) 8 p. Al treilea turneu, pentru norma de maestru, a fost câștigat de juniorul Gruia Călinescu (Politehnica București).

Iată și laureații celorlalte grupe de concurs: categoria I — N. Popescu (Voința Craiova) și Dana Toma (C.S.Ș. Rm. Vilcea); catego-

ria II — L. Tulici (C.M.M.N. Baia Mare) și Veronica Molor (Electrica Pitești).

APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov

Cr. Ionescu

Turneul principal

1.e1 c5 2.C13 d6 3.d4 C16 4.Cc3 c:d4 5.C:d4 Ce6 6.Ng5 (Avind de ales între atacul Sozin — 6.Nc4 — și atacul Rauzer — 6.Ng5 —, conducătorul pieselor albe se oprește la cel din urmă, deși în atacul Sozin a obținut, de asemenea, multe succese) 6...e6 7.Dd3!? (O

TURNEUL PRINCIPAL

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Mircea Pavlov	ROMÂNIA	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$8\frac{1}{2}$
2	Iuliu Armaș	"	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	8
3	Gabor Kallay	UNGARIA	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	8
4	Gandor Biro	ROMÂNIA	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	7
5	Parik Ștefanov	"	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$6\frac{1}{2}$
6	Milos Pavlovici	IUGOSLAVIA	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$5\frac{1}{2}$
7	Cristian Ionescu	ROMÂNIA	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$5\frac{1}{2}$
8	Gheorghe Ciolac	"	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	5
9	Francisc Török	"	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	4
10	Marcel Iosif	"	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	1	$\frac{1}{2}$	1	4
11	Mita Omerican	IUGOSLAVIA	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	3
12	Dimitar Ivanov	BULGARIA	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1

ȘAH magazin

● „OMUL IMPOTRIVA COMPUTERULUI”

Concursul cu acest nume, devenit tradițional în Elveția, s-a încheiat la a patra sa ediție cu victoria lui Dino Conforti, un laborant în vîrstă de 28 de ani. Ca de fiecare dată, întrecerea a început cu o fază regională, cînd toți participanții au jucat cîte o partidă împotriva unui microcalculator de șah. Cei ce au reușit să învingă mașina — și să câștige în cel mai mic număr de mutări — s-au calificat pentru faza finală, cînd au avut de înfruntat, în cîte două partide, un aparat „Mephisto” și un „Novag Super Constellation”. Din cei 16 finaliști, doar cinci au izbucit să câștige la ambele calculatoare, Dino Con-

forti dînd mat în 13 și 24 de mutări. Interesant de remarcat că în prima etapă microcalculatoarele au câștigat 70 la sută din partidele jucate! La Geneva, de pildă, scorul a fost de 37,5—12,5 în favoarea mașinilor, „Novag” realizînd scorul de 21—4! În faza finală omul s-a dovedit însă a fi mai puternic decît ordinatoarele: el a câștigat cu 19—13. Dacă jucătorii umani l-au învins pe șahistul electronic „Mephisto” cu 9—5, cu „Novag Super Constellation” ei nu au reușit totuși decît un meci nul: 8—8...

● „ȘAHUL GEMEN”... este numele unei noi competiții internaționale organizate de firma „Maussen Communication Consultants” din Olanda.

Sprijinit de Federația internațională de șah (F.I.D.E.), concursul este disputat între echipe ale unor colectivități diferite — țări, orașe, comune, străzi etc. Între două asemenea centre se dispută o singură partidă; mutările sînt anunțate de un ziar local sau de un post local de radio și televiziune, iar mutarea de răspuns este aleasă cea care reunește majoritatea „votantilor”. Prima rundă a început în octombrie 1984, iar a doua se va disputa de la 11 martie 1985. În schimbul taxei de participare, echipele înscrise primesc... un șah magnetic de perete.

● PERFORMANȚA

Cu prilejul ultimei Olimpiade de șah, se știe, britanicul dr. John Nunn a obținut o performanță excepțională: din 11 partide jucate la masa a doua în echipa Angliei, el a realizat 10 puncte, adică 91 la sută. Calculat

la Elo-urile adversarilor, acest rezultat este echivalent cu o performanță Elo de 2810! Ceea ce poate nu se știa încă este faptul că J. Nunn, este doctor în matematici, și un excelent problemist, ceea ce i-a permis să câștige de asemenea concursul olimpic de dezlegări, desfășurat la Salonic.

● „CUARTET ȘAHIST”

Autorii sovietici V. M. Arhakov și E. I. Ghik au publicat la Kiev un volum cu 444 probleme și studii, fiecare conținînd doar cîte patru piese!

● DIALOG ÎN FAMILIE

EA: „De ce nu mai joci șah cu vecinul?”

EL: „Spune și tu, parcă poți juca mereu cu un individ care vociferează tot timpul partidei, iar cînd pierde face adevărate crize?”

EA: „Sigur că nu!”

EL: „Ei vezi, din cauza asta nu vrea să mai joace vecinul...”

mutare mai nouă cu care Pavlov încearcă să-și surprindă adversarul. Dama are patru cîmpuri utile pe linia a 3-a — e3, f3, g3, h3 — de pe fiecare din ele putînd ataca rapid regele negru. Obişnuit se joacă 7.Dd2) 7...a6 8.Ne2 Nd7 9. 0—0 b5 10.C:c6 N:c6 11.De3! (N-au trecut bine primii 10 paşi ai deschiderii, şi negrul se vede pus în faţa unor probleme dificile. Se ameninţă 12.e5, La 11...Dc7, ar fi urmat 12.Cd5! După ce a chibzuit Cristian Ionescu a ajuns la concluzia că cele două mutări — 12. Cd5 şi 12.e5 — nu pot fi parate simultan şi a continuat cu...) 11... Ne7 (...neobservînd varianta 11... Dc7 12.f4 Da7!, care l-ar fi scutit de multă bătaie de cap) 12.e5 Cd5 13.C:d5 N:g5

14.Cc7+! (Foarte frumos! În acest moment se părea că albul

va câştiga rapid. Trecînd pe lângă masa celor 2 combatanţi, şi eu am crezut la fel. Am subestimat însă ambiţia şi încrederea negrului în apărarea unei poziţii foarte grele) 14...Rf8 (Mutare unică) 15.f1 D:c7 16.f:g5 (Nu mergea 16.e:d6?, din cauza 16...Da7!, şi albul pierde o piesă!) 16...d5! (La 16...d:e5 17. Dc5+ Re8 18.Td6 Tc8 19.Thd1 Nd5 20.D:e7 T:c7 21.T:a6, albul ar fi cîştigat uşor) 17.Thf1 Tc8 18.Td4 Ne8 19.Nd3 (Avantajul poziţional al albului este incontestabil. El deţine spaţiu, piese active şi nebunul bun. Merită apreciată rezistenţa îndelungată a negrului, el supravieţuind încă 66 de mutări, fiind la un moment dat la un pas de salvarea partidei) 19...Dc5! 20.Tff4 Re7 21.Dc1 h6 22.Dg3 h:g5 23.D:g5+ Rd7 24.h4 (Varianta brutală, 24.D:g7 Th2 25.T:f7+ N:f7 26.D:f7+, eşuează, din cauza răspunsului simplu 26...De7) 24...g6 25.Df6 Tg8 26.Tg4 De7 27.Df2 Th8 28.a4 Rd8 29.Tdf1 Dc5! 30.a:b5 D:f2 31.T:f2 a:b5 32.Rd2 Th5 33.Te2 Re7 34.g3 Tc5 35.b4 Tc8 36.Te3 Nd7 37.Td4 Ta8 38.Ne2 Thh8 39. Tc3 Thc8 40.T:c8 T:c8 41.Tf4 Ta8 42.Nd3 Th8 (Mutarea din plic la prima întrerupere. Albul continuă să stea la cîştig) 43.Rc3 Th5 44. Rd1 g5 45.Tg4 g:h4 46.g:h4 Th8 47.Ne2 Ne8 48.Tf4 f6 49.h5 Nf7 50. Th4 Th6 51.e3 Ng6 52.e:f6+? (O orbiş neaşteptată, care aproape că scapă tot avantajul. Câştiga îme-

dial 52.Th1!, cu ideea 53.Ta1) 52... R:f6 53.Tf4+ Nf5! (Acest răspuns copilăresc de simplu nu a intrat în vederile albului) 54.Tf1 Th8 55. Th1 (Toată munca trebuie reluată de la început) 55...Ne4 56.Tf1+ Nf5 57.Tc1 Td8 58.N:b5 e5+ 59. Rc5 d4 60.e:d4 c:d4 61.Tf1 d3 62. Na4 d2 63.Nd1 Rg5 64.b5 Ne4 65. b6 Tc8+ 66.Rd1 Nb7 67.Re3 Td8 68.Tg1+ Rh6 69.Tg6+ Rh7 70.Te6 Nd5 71.Ne2+ Rg8 (Mutarea dată în plic la a doua întrerupere) 72. Tg6+ Rh8 73.Tg4 Nf7 74.Nd1 Rh7 75.Td4 Tb8 76.Td6 Rg7 77.h6+ Rf8 78.h7 Rg7 79.Ne2 d1D 80.N:d1 R:h7 81.Nf3 Rg7 82.b7 Ne4 83.Rd4 Nf1 84.Rc5 Nh3 85.Ne6 şi negrul a cedat. La 85...Nc3, ar fi urmat 86. Td8 T:b7 87.N:b7 N:b7 88.Td7+.

Comentarii de Parik ȘTEFANOV
maestru internațional

INDIANA DAMEI

G. Kallay
(Ungaria)

Gh. Ciolac

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 b6 4.a3 Nb7 5.Cc3 d5 6.c:d5 e:d5 7.g3 Ne7 8.Da4+ e6 9.Ng2 0—0 10.0—0 Cbd7 11.Nf4 Ch5 12.Ce5 C:f4 13.g:f4 Cb8 14.b4 a6 15.Db3 f6 16.Cd3 Rh8 17. a4 b5 18.Cc5 N:c5 19.d:c5 b:a4 20. T:a4 Dc7 21.e4 d:e4 22.C:e4 Ta7 23.Cd6 Nc3 24.f5 g6 25.f:g6 h:g6 26.Te1 Dd8 27.Ta2 Th7 28.Tae2 Nd7 29.Dc3 Rg8 30.Te3 f5 31.Nf1 Th4 32.Te7 (1—0).

● NOUȚĂȚI

Editura olandeză „Elsevier-Interventura” a început să publice o serie de lucrări cu titlul „New in chess (Noutăți din șah). Prima din serie este o revistă lunară, tipărită în limbile engleză și olandeză, cuprinzînd relatări ample de la mari competiții internaționale, inclusiv analize de partide făcute de super-mari maestri, interviuri, biografii, articole cu caracter istoric etc. A doua serie cuprinde o lucrare trimestrială, ultimele două serii cuprinzînd volume semestriale și anuale, care fac o serioasă concurență „Informatorului”. Intreaga serie este lucrată cu ajutorul unui set de date care asigură o informare completă și rapidă a editorilor.

● BALANS

Se mai poate întîmpla așa ceva? Da, s-a întîmplat într-o partidă Adams — Torre (New Orleans, 1920). După mutările de

Albul joacă și câştigă!

schimb 1.N:f6 N:f6, albul a forțat cîştigul după nu mai puțin de 4 sacrificii de damă, ultimul fiind și cel decisiv! Adică: 2. Dg4!! Db5 3.Dc4!! Dd7 (dama neagră nu poate părăsi paza turnurilor sale) 4.Dc7!! Db5 5.a4 (dar nu 5.D:b7? D:e2!) 5...D:a4 6.Te4! (6.b3? Db5!) 6...Db5 7.D:b7!! și cercul se închide... Negrul a cedat.

● LITIGIU

Un meci pe echipe disputat în Elveția a prilejuit o situație conflictuală neobișnuită. Căpitanul uneia din formații s-a așezat lângă unul din echipieri care intra în

criză de timp și îi nota mutările, informîndu-l, totodată, cite mutări mai sînt de efectuat pînă la controlul timpului. Această „colaborare” a provocat protestele căpitanului echipei adverse și ale unui spectator. Adversarul jucătorului „asistat” a cedat înainte de mutarea a 40-a și rezultatul meciului a fost 4—4. Clubul învinsului a contestat însă rezultatul partidei și a hotărît rejucarea întîlnirii. Decizia a fost motivată în felul următor: a) Regulamentul concursului prevede dreptul de recurs al secției de șah independent de dreptul la recurs al jucătorului însuși; cînd interesele echipei sînt în joc, se admite astfel repunerea în discuție a unei partide

terminate; b) Regulamentul F.I.D.E. prevede că în timpul unei partide se interzice jucătorilor să se folosească de note manuscrise sau imprimate sau să analizeze mutările pe o altă tablă; se interzice de asemenea recurgerea la sfaturi sau avizări, solicitate sau nesolicitate, precum și distragerea sau jenarea adversarului, indiferent de maniera în care se face aceasta. Or, a comunica unui jucător cite mutări au fost efectuate constituie „o avizare”. S-a explicat, de asemenea, că așezarea căpitanului de echipă lângă coechipier și demonstrarea intenției de a interveni, ca și comunicarea cu glas tare, în momentul crucial al crizei de timp, au contribuit la jenarea adversarului.

SAH magazin

ULTIMELE PARTIDE ALE MECIULUI KARPOV — KASPAROV

...Din păcate ultimele, fără ca meciul să se fi decis cu un învingător și un învins, cum presupune orice întrecere sportivă! După 153 de zile și 48 de partide acerb disputate, cea mai lungă și — probabil — cea mai interesantă întâlnire din istoria luptei pentru coroana șahistă supremă a avut un final cu totul insolit. Sosit la Moscova, dl. Florencio Campomanes, președintele F.I.D.E., a decis să oprească meciul la scorul de 5—3 în favoarea lui Karpov, urmînd ca la 1 septembrie 1985 să înceapă o nouă întâlnire între cei doi mari maeștri sovietici, de la scorul de 0—0, dar pe distanța a numai 24 de partide, la scor egal (12—12) Karpov păstrîndu-și titlul. Să notăm că acest sistem a mai existat în istoria campionatului mondial, iar de clauza rezultatului egal Botvinnik a beneficiat de două ori, în întâlnirile cu Bronstein (1951) și Smislov (1957).

Hotărîrea lui Fl. Campomanes (care, ca președinte al F.I.D.E. are dreptul statutar de a lua decizii între congrese) a stîrnit reacții diferite. Unii, printre care arbitrul principal al meciului S. Gligoric, și mulți mari maeștri sovietici, au socotit-o justă, apreciînd că din cauza lungimii sale exagerate disputa își pierde caracterul sportiv, devenind o sim-

Partida a 41-a

O partidă foarte grea pentru Kasparov. Conduc cu 5—1 în scorul general al meciului el a început jocul cu o semi-surpriză, în locul Apărării Siciliene alegînd Apărarea Rusă, una din preferințele lui Karpov. Nu e pentru prima oară, în acest meci, cînd șalangerul folosește un sistem din repertoriul campionului. Karpov a jucat deschiderea ca o mașină electronică, a întărit teoretic variante la alb cu 9.Ne2!, în locul clasicei 9.c:d5, iar la mutarea a 15-a poziția sa prezenta un avantaj sensibil. Făcînd eforturi extraordinare, cu mutări de excepție (15...Cd3!, 16...c5!) Kasparov a redresat jocul negrului rămînînd totuși cu un pion mai puțin, compensat însă de o activă pereche de nebuni. Avansul albului s-a diminuat și mai mult, după 38...T:a5. Obligat de avantajul material, Karpov și-a încercat șansele de cîștig, pînă la mutarea 71, cînd a propus remiză, acceptată imediat de negru. Materialul redus și jocul foarte precis în apărare practicat de Kasparov au fost cauza apariției unei noi egalități în fișa meciului. Este absolut uimitor rezistența psihică a acestui atît de tînăr șalanger, luptînd magnific cu sabia lui Damocles deasupra capului, dar încrezător în steaua lui...

plă probă de rezistență fizică și nervoasă. Ceea ce este adevărat. Alții, foarte numeroși, inclusiv șalangerul Garri Kasparov, au considerat-o „abuzivă”, „fără precedent”, „încalcînd regulamentul dinainte stabilit al meciului”. Ceea ce este, de asemenea, adevărat. O anecdotă spune că „cel mai rău este atunci cînd... ambele părți au dreptate”. Și aceasta e adevărat. Karpov, însuși, a declarat că poate și este gata să continue meciul. Dar, președintele F.I.D.E. a rămas ferm în hotărîrea luată, motivînd că este de datoria sa să intervină cînd unul din jucători este bolnav sau se află în primejdie de a se îmbolnăvi. Oricum, însă, noul regulament al meciurilor pentru titlul suprem va trebui supus aprobării Congresului F.I.D.E. ce va avea loc în august, în Austria.

Pînă atunci nu ne rămîne decît să regrețăm că o întâlnire care fusese relansată și prezenta un mare interes nu s-a mai disputat și să așteptăm noua confruntare dintre cei doi corifei ai șahului contemporan. Desigur, noul regulament de desfășurare a luptei va impune o nouă tactică. Oricum, însă, orice partidă între Karpov și Kasparov merită să fie urmărită (V. CIL).

izolați. De oricare parte a baricadei s-ar afla, Karpov scipește ca un diamant. Cu o răbdare supraomenească, șalangerul caută fisurile acestei pietre prețioase.

GAMBITUL DAMEI

G. Kasparov

A. Karpov

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.c3 b6 8.Ne2 Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.b4 c5 12.b:c5 b:c5 13.Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15.Nb5 De7 16.De2 Tfe8 17.Tfe1 N:b5 18.C:b5 Dc6 19.b:c5 C:c5 20.Df5 De6 21.Cfd4 D:f5 22.C:f5 Ce6 23.T:c8 T:c8 24.C:a7 Te2 25.Cb5 T:a2 26.h3 Ta5 (1/2—1/2).

Partida a 43-a

Risc calculat

Karpov a jucat din nou 1.e4, dar Kasparov a revenit la arma sa preferată — Siciliana. Pentru a evita extrem de periculosul „atac la baionetă” introdus în practică de Paul Keres (5...e6 6.g4), negrul a făcut o scurtă intervertire de mutări (5...a6 și 6...e6) Tensiunea a crescut rapid, în urma sacrificiului de piesă oferit de campionul mondial 14.f:e6! Prudent, Kasparov a refuzat „daru grecesc”, a calmat jocul și cu mutări foarte precise a egalat poziția. Partida s-a terminat neașteptat de repede (remiză la mutarea 21 la propunerea șalangerului), față de modul furtunos în care a debutat. Analizele teoretice apreciază că, în cazul acceptării sacrificiului, albul obținea repede un atac distrugător,

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.C:c5 d6 4.Cf3 C:e4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Ce6 8.c1 Cb4 9.Ne2 d:c4 10.N:c4 0—0 11.Cc3 Cd6 12.Nb3 Nf6 13.h3 Nf5 14.Ne3 Te8 15.a3 Cd3 16.Tb1 c5 17.d:c5 Ce4 18.Ne2 C:b2 19.D:d8 Ta:d8 20.T:b2 N:c3 21.T:b7 C:c5 22.N:c5 N:c2 23.T:a7 Nd1 24.Te7 T:c7 25.N:e7 Td3 26.Cg5 Nb2 27.Nb4 h6 28.Ce4 f5 29.Ce5 Td5 30.Te1 f4 31.a4 Td4 32.a5 T:b4 33.T:d1 Nd4 34.Ce6 Na7 35.Td7 Tb1+ 36.Rh2 N:f2 37.C:f4 Ta1 38.Ce6 T:a5 39.T:g7+ Rh8 40.Tf7 Ne3 41.Rg3 Nd2 (Mutarea din plie) 42.Td7 Nc3 43.Rf3 Rg8 44.Cf4 Tf5 45.Re4 Tf7 46.Td8+ Rh7 47.Td3 Te7+ 48.Rf3 Nb2 49.Tb3 Nc1 50.Cd5 Te5 51.Cf6+ Rg6 52.Ce4 Tf5+ 53.Re2 Te5 54.Tb4 Te7 55.Te4 Te8 56.g3 Nb2 57.Rf3 Te6 58.Te5 Nd4 59.Td5 Ne5 60.Tb5 Nc7 61.Te5 Nb6 62.Te8 Nd4 63.Tg8+ Ng7 64.h4 Ta6 65.Rf4 Ta5 66.Te8 Tf5+ 67.Re3 Te5 68.Tg8 Te7 69.Rf4 Tf7+ 70.Rg4 h5+ 71.Rh3 (1/2—1/2).

Partida a 42-a

Luptă pozițională

Încă o dată Karpov și-a etalat jocul de o complexitate absolută. Apărînd punctul de vedere al negrului, într-o poziție cu pion izolat, campionul mondial a egalat cu usurîntă, după o serie de mutări de finețe: 11...c5, 15...Dc7, 17...Nb5, 20...De6! Este binecunoscută precizia de realizare a avantajului din partea campionului mondial cînd adversarii săi rămîn cu pioni

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4
Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7
8.f4 0—0 9.Rh1 De7 10.De1 b5 11.
Nf3 Nb7 12.e5 Ce8 13.f5 d:e5 14.
f:e6 N:f3! 15.e:f7+ T:f7 16.C:f3
Cd7 17.Ng5 Nf8 18.a3 Cd6 19.Cd2
T:f1+ 20.D:f1 De6 21.Te1 Te8
($\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$).

Partida a 44-a

Drumuri noi

Evident, Partida Spaniolă nu putea să lipsească din lupta pentru campionatul mondial. Ea a venit să întregască tabloul teoretic al prelungitei dispute între cei doi mari „K” ai șahului contemporan. Karpov a ales una din variantele lui preferate (9...Nb7, 10...Te8). Kasparov a evitat repetarea mutărilor (11.Cg5 Tf8 12.Cf3 Te8 13.Cg5), în dorința declarată de a micșora diferența de scor. În urma jocului bun, atât la alb cât și la negru, a rezultat o poziție cu șanse de ambele părți. Kasparov a obținut un atu important, pe rechea de netuni împotriva perechii de cai, pe o tablă aerisită, avantaj contrabalansat de superioritatea numerică a pionilor negri pe flancul damei. La un moment dat se părea că negrul deținea chiar șanse de victorie (după 30...Db6!), el câștigând forțat un pion. Lucrurile s-au lămurit însă rapid, deoarece, după 33.Tf1, negrul nu mai putea apăra f7 (la 33...Tf8 34.e6!). Schimbându-se toate piesele, iar materialul fiind egal, cei doi combatanți au căzut de acord asupra remizei.

PARTIDA SPANIOLĂ

G. Kasparov

A. Karpov

1.e4 c5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.
Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3
d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8
11.a4 h6 12.Cbd2 c:d4 13.c:d4 Cb4
14.De2 Nf8 15.e5 Ne6 16.a:b5 Nb5
17.Dd1 Cfd5 18.Ce4 c6 19.Cc3 Tb8
20.C:b5 a:b5 21.e:d6 N:d6 22.Nd2
De7 23.Db1 Dd7 24.Ce5 N:e5 25.
T:e5 T:e5 26.d:e5 c5 27.De4 c4 28.
Nd1 Cd3 29.Ng4 Db7 30.Dd4 Db6
31.D:d5 D:f2+ 32.Rh2 D:d2 33.Tf1
Dg5 34.D:f7+ Rh8 35.e6 Ce5 36.
Df5 C:g4+ 37.h:g4 Te8 38.D:g5
($\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$).

Partida a 45-a

Siciliana rezistă!

Nimeni nu a rezistat atât de mult în Siciliană împotriva lui Karpov. Mulți consideră că a juca

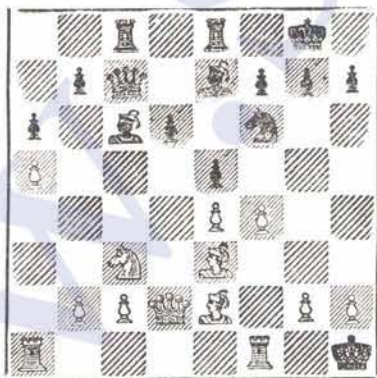
această deschidere contra campionului lumii este sinucidere curată. Kasparov infirmă o propoziție devenită deja teoremă. Cu excepția partidei a 3-a, inexplicabilă de altfel din orice unghi am privi-o, el a jucat în meci Apărarea Siciliană fără nici o greșală. De astă dată Karpov a parat 10...b5, jucând preventiv 10.a4. După un duel teoretic prelungit, s-a ajuns la poziția cheie dinaintea mutării 19 a albului. Marii maestri sovietici M. Taimanov și I. Dorfman au apreciat că albul ar fi păstrat un avantaj promițător, jucând 19.Nd3, în loc de 19.Dd3. E greu încă de lămurit câtă dreptate au cei doi mari maestri. Fiind însă o poziție de mare valoare teoretică, mai mult ca sigur că ea va apare în curând pe tablă unei partide de turneu. După 19.Dd3, partida a avut o desfășurare relativ liniștită și arbitrii au consemnat remiza la mutarea 36, la propunerea lui Kasparov. Merită semnalată secvența începută cu 23.N:d6 și încheiată cu 27...Tce6!

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4
Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7
8.f4 0—0 9.Rh1 De7 10.a4 Ce6 11.
Ne3 Te8 12.Nf3 Tb8 13.Dd2 C:d4
14.N:d3 e5 15.Na7 Ta8 16.Ne3 Nd7
17.a5 Tac8 18.Ne2 Ne6

19.Dd3 Dd8 20.Tfd1 c:f4 21.N:f4
Nf8 22.Nf3 De7 23.N:d6 D:d6 24.
D:d6 N:d6 25.T:d6 C:e4 26.T:c6
T:c6 27.C:e4 Tce6 28.Rg1 T:e4 29.
N:e4 T:e4 30.Td1 g5 31.Td5 h6 32.
c3 Te6 33.Rf2 Rg7 34.g4 b6 35.h3
Rg6 36.Rf3 b5 ($\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$).

Partida a 46-a

Eforturile șalangerului

Kasparov s-a aflat în permanență la cîrma acestei partide. Încă de la început și-a conturat un clar avantaj pozițional pe care

l-a mărit apoi treptat și se părea că-l va duce la victorie. Dînd dovadă de o mare stăpînire de sine, campionul mondial a manevrat piesele pe ultimele linii, așteptînd ca impulsivul Kasparov să depășească limitele riscului admisibil în căutarea victoriei. Acest lucru nu s-a întîmplat, avantajul pozițional al albului s-a diminuat și așa cum era de așteptat, la înterruperea partidei, Kasparov a propus remiză, acceptată de Karpov.

PARTIDA SPANIOLĂ

G. Kasparov

A. Karpov

1.e4 c5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.
Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3
d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8
11.Cbd2 Nf8 12.a4 Dd7 13.a:b5 a:b5
14.T:a8 N:a8 15.d5 Cd8 16.Cf1 h6
17.C3h2 Cb7 18.Ne2 Ce5 19.b4 Ca6
20.Cg4 Ch7 21.Cg3 c6 22.d:c6 N:c6
23.Nb3 Ce7 24.Df3 Ce6 25.h4 Dd8
26.Td1 Da8 27.Nd5 N:d5 28.e:d5
Ce7 29.Ce4 De8 30.Ce3 Dd7 31.Cf5
Ta8 32.Dh3 Td8 33.Ne3 De8 34.Df3
Ce8 35.Nb6 Td7 36.h5 Db7 37.Ne3
Rh8 38.g4 Ne7 39.C:e7 T:e7 40.g5
h:g5 41.N:g5 Te7 ($\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$).

Partida a 47-a

La patru pași de infinit...

Victorie senzațională a lui Kasparov, cu negrele, în fața unui Karpov care pare că nu crede că meciul continuă și adversarul rezistă. Contrar temperamentului său, Kasparov a evitat variantele sălbatice ce încep cu 5...d:c4 6.e4 b5 7.e5. Culmea (!), la mutarea a 9-a s-au schimbat și damele, partida pîrînd a lua o turnură cit se poate de liniștită. Majoritatea comentatorilor au ajuns la concluzia că în mutarea pripită 12.a4? se găsește simbul înfrîngerii lui Karpov. Această inexactitate pozițională și seria de mutări excepționale ale lui Kasparov 13...Ng4+!, 19...c5!, 29...Cc5!, 30...d4! au condus împreună la finalul atât de brusc al partidei. Un semnal de alarmă pentru Karpov, deși el păstrează încă un avans confortabil la scorul de 5—2.

GAMBITUL DAMEI

A. Karpov

G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.e4 e6 3.d4 d5 4.Cc3
e6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.c:d5 C:d5
8.Dd2 C:b6 9.C:d5 D:d2+ 10.C:d2
c:d5 11.Nd3 a5 12.a4? Nb4 13.Re2
Ng4+ 14.f3 Nh5 15.h4 0—0 16.g4
Ng6 17.b3 N:d3+ 18.R:d3 Tfe8 19.
Tac1

19...c5! 20.Nf4 Tac8 21.d:c5 Cd7! 22.e6 b:c6 23.Thd1 Ce5+ 24.Rc2 f6 25.Cf1 Ce6 26.Ng3 Ted8 27.Nf2 c5 28.Cd2 c4 29.b:c4 Ce5! 30.e4 d4! 31. Cb1 d3+ 32.Rb2 d2 (0—1)

Partida a 48-a

Avea să fie ultima...

După o pauză, determinată de schimbarea locului de desfășurare a meciului, partida a 48-a disputată, în 8 februarie, în incinta sălii de festivități a hotelului „Sport” din Moscova. Au trecut 153 de zile, de când cei doi sportivi se află angajați într-o dispută unică prin valoarea și prin... lungimea sa. Seria celor două „Spa-

niole” consecutive a fost întreruptă, Karpov a revenit la Apărarea Rusă. Karpov a obținut un ușor avantaj de deschidere. O inexactitate a campionului mondial la mutarea a 15-a (15...Dd7?, în loc de 15...Cd5!) a fost speculată exemplar de șalanger, el pornind imediat un atac foarte puternic. Partida a avut momente de tensiune extraordinare, Karpov apărând cu eroism un rege căruia i-a fost smulsă mantaua de pion. Negrul a încercat să construiască un zid din piese grele și a consumat în acest scop mult timp de gândire. Până la mutarea 31, albul gîndise o oră și 53 de minute, iar negrul două ore și 26 minute. Jucînd impecabil, Kasparov a cîștigat un pion (32.T:g7+, 33.N:d5, 34.N:e6+), pe care l-a valorificat a doua zi la reluarea partidei întrerupte. Karpov nu mai reușește să plaseze lovitura decisivă. Este interesant de amintit că, de la ultima victorie a campionului, din 24 noiembrie 1984, trecuseră 74 de zile!

APĂRAREA RUSĂ

G. Kasparov

A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.C:e5 d6 4. Cf3 C:e4 5.d4 d5 6.Nd3 Ce6 7.0—0 Ne7 8.c4 Cf6 9.Cc3 0—0 10.h3 d:c4 11.N:c4 Ca5 12.Nd3 Ne6 13.Te1 Ce6 14.a3 a6 15.Nf1 Dd7?! 16.Ce5! C:e5

17.d:e5 Cd5 18.C:d5 N:d5 19.De2! g6 20.Tad1 c6 21.Nh6 Tfd8

22.e6! f:e6 23.N:g6 Nf8 24.N:f8 T:f8 25.Ne4 Tf7 26.Te3 Tg7 27.Tdd3 Tf8 28.Tg3 Rh8 29.Dc3 Tff7 30. Tde3 Rg3 31.De5 Dc7 32.T:g7+ T:g7 33.N:d5 D:e5 34.N:e6+ D:e6 35.T:e6 Td7 36.b4 Rf7 37.Te3 Td1+ 38.Rh2 Te1 39.g4 b5 40.f4 c5 41. b:c5 (Mutarea secretă) 41...T:c5 42.Td3 Re7 43.Rg3 a5 44.Rf3 b4 45. a:b4 a:b4 46.Re4 Tb5 47.Tb3 Tb8 48.Rd5 Rf6 49.Re5 Te8 50.T:b4 Te3 51.h4 Th3 52.h5 Th4 53.f5 Th1 54. Rd5 Td1+ 55.Td4 Te1 56.Rd6 Te8 57.Rd7 Tg8 58.h6 Rf7 59.Te4 Rf6 60.Te4 Rf7 61.Rd6 Rf6 62.Te6+ Rf7 63.Te7+ Rf6 64.Tg7 Td8+ 65. Rc5 Td5+! 66.Rc4! Td4+ 67.Rc3! (1—0).

NOTE TEORETICE : Ecouri ale meciului Karpov — Kasparov

Cea de-a 26-a Olimpiadă de șah de la Salonic s-a desfășurat în zilele cînd la Moscova continua „meciul-maraton” dintre Anatoli Karpov și Garri Kasparov. Duelul teoretic al celor doi corifei ai eșichierului contemporan (care a continuat pe distanța a 48 de partide cînd lupta a fost în mod neașteptat întreruptă)

a avut de bună seamă ecou în rîndurile celor mai buni jucători ai lumii, care au urmărit pasionantă dispută, au studiat analizele ce s-au făcut pe marginea ei, au căutat să le amelioreze și să le verifice în practica lor. În cîteva întîlniri interesante, disputate la Salonic, s-au utilizat scheme de deschidere întîlnite în meci. Să le urmărim :

APĂRAREA SICILIANĂ

L. Ljubojevici M. Șubă

(Meciul Iugoslavia — România, masa I)

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4.Cc3 c:d4 5.C:d4 e6 6.g4 h6 7.h4 Ec6 8.Tg1 h5 9.g:h5 C:h5 10.Ng5 Cf6 11. Dd2 Db6 12.Cb3 Nd7 13. 0—0

Ați recunoscut, desigur, poziția întîlnită în prima partidă a meciului, în care campionul mondial a utilizat — ca o armă-surpriză, firește — celebrul Atac Keres din „Siciliană”. Șalangerul a ales un plan de joc legat de efectuarea rocadei lungi și treptat a egalat pozi-

ția. Potrivit temperamentului său, Mihai Șubă a preferat o continuare mult mai riscantă, dar a reușit să obțină remiza după o luptă foarte animată. (Partida a apărut în notație în nr. 1/1985 al Revistei. O reluăm pentru interesul teoretic pe care îl prezintă) :

13...Ce5 14.Tg3 Tc8 15. De1 Cg6 16.f4 Ch5 17.Tg4 e5 18.f5 Cg4 19.Cd5 C:d5 20.T:d5 g6 21.Nd3 Nh6 22. Cd2 N:g5 23.T:g5 Cf4 24. f:g6 f:g6 25.Cc4 T:c4! 26. N:c4 Ne6.

Cu regele în centru și cu o calitate sacrificată, negrul demonstrează, totuși, resursele ofensive ale poziției sale.

27.Tb5 Dc6 28.Nf1 Ne4! 29.N:c4 D:c4 30.Tb3 T:h4.

Puternicul cal din f4 și multiplele amenințări (Ce2+ și T:e4 sau Th2—e2 asigura negrului egalitatea, care s-a consemnat ca și în partida Karpov — Kasparov dar, cum am văzut, pe alte căi.

INDIANA DAMEI

L. Portisch A. Miles

(Meciul Ungaria — Anglia, masa I)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.a3 d5 6. c:d5 C:d5 7.e3 Cd7 8.Nd3 c5 9.e4 C5f6

Un episod din partida a 10-a a meciului. Kasparov a ocupat imediat centrul cu 10.d5. Marele maestru ungar a socotit că este mai bine să obțină cu nebulul controlul unei foarte importante diagonale și a continuat astfel :

10.Nf4 a6 11.d5 e:d5 12. C:d5

De obicei, în partidele sale, Miles alege cele mai complicate căi de joc chiar dacă ele nu sînt lipsite de primejdii. Și în această întîlnire lupta va deveni foarte ascutită după numai cîteva mutații.

12...C:d5 13.e:d5 N:d5 14.
De2 Cf6 15.0—0 Nd6 16.
De2+ Rf8!/? (Și aici ne-
grul joacă fără rocadă)
17.Ce5 De7 18.Tfe1 Te8
19.Tad1 h5 20.h4

Negrul continuă să complice la maximum jocul intrînd într-un final pe muchie de cuțit. Sacrificiul de pion care urmează (cu urmări greu de calculat) are, probabil, drept scop să creeze încă un câmp de refugiu regelui.

20...g5!? 21.h:g5 Cg4 22.
Ne4 N:e5 23.N:d5 Rg7 24.
N:e5+ T:e5 25.Df3 T:e1+
26.T:e1 Dh2+ 27.Rf1
Dh1+

Negrul cîştigă un turn,
dar nu poate evita şahul
etern care urmează după
contraatacul albului.

28.Re2 Te8+ 29.Rd3
D:e1 30.D:f7+ Rh8 31.
D:h5+ Rg7 32.Df7+ Rh8
33.Dh5+ Rg7 34.Df7+
remiză.

Partida a 16-a a meciului Karpov — Kasparov este în continuare amplu analizată, propunându-se noi și interesante continuări, întăriri ale jocului pentru alb (Kasparov) și negru (Karpov). În comentariile sale marele maestru englez R. Keene arată că varianta utilizată în această întâlnire a fost folosită cu negrele de A. Sokolov contra lui E. Torre la faimosul meci U.R.S.S. — Restul lumii (Londra, 1934). După cum se știe, Torre a câștigat atunci partida, dar eșecul nu l-a descurajat pe Sokolov, care a mai încercat-o încă o dată la Olimpiada de la Salonic.

INDIANA DAMEI

H. Schlüsser A. Sokolov

(Meciul U.R.S.S. —
Suedia, masa a 4-a)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3
b6 4.g3 Na6 5.b3 Nb4+ 6.
Nd2 Ne7 7.Ng2 c6 8.Nc3
d5 9.Cbd2 0-0 10.0-0
Nb7 11.Ce5 Ca6 12.e4 c5
13.e:d5 e:d5 14.Te1 c:d4
15.N:d4 Ce5 16.Cg4 d:c4
17.C:c4 N:g2 18.R:g2

Marii maeştri care analizau această poziţie la Centrul de presă al meciului (M. Tal, M. Taimanov, D. Bronstein, A. Suetin) au recomandat pentru alb 18.T:e7 D:e7 19. Cf:f6+ g:f6 20.R:g2, apreciind că albul are suficientă compensaţie pentru calitatea sacrificată.

Negrul găsește calea cea mai scurtă spre egalare. Campionul mondial a jucat în partida sus-amintită 18...C:g4 și după 19.D:g4 Nf6 20.Tad1 N:d4 21.T:d4 Dc7 22.Cd6 a întimpinal, după cum ne amintim, unele dificultăți în complicațiile rezultate.

19.Nb2 D:d1 20.C:f6+
și adversarii au căzut de
acord asupra remizei.
Într-adevăr, varianta 20...
N:f6 21.Ta:d1 N:b2 22.
C:b2 Tad8 duce la egali-
tate deplină.

În sfârșit, o alegere mai puțin reușită a făcut-o marele maestru olandez J. Timman. În întâlnirea cu A. Beliavski el a permis adversarului său un contrajoc care s-a dovedit decisiv.

GAMBITUL DAMEI

J. Timman A. Belavski

(Meciul Olanda — U.R.S.S.,
masa I)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3
Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 0-0
6.e3 h6 7.Nh4 b6 8.Ne2
Nb7 9.Tc1 Cbd7 10.e:d5
e:d5 11.0-0 c5 12.d:c5
b:c5

Poziția a survenit în partida a 25-a a meciului de la Moscova. Avind albele, Karpov a continuat 13.Tc2! și după 13...Tc8 14.Td2 Db6 15.Db3 a câștigat șanse mai bune. Timman a preferat o altă cale de joc care s-a dovedit a fi neinspirată, deși negrului i se cere o apărare foarte exactă. Ceea ce Beliavski reușește pe deplin.

13.Ng3 Db6 14.Ca4 De6
15.t4!? c4 16.Cd4 Da6 17.
b5 Da5 18.Cc6 N:c5 19.
b:c6 Cb8! 20.c7 Ca6 21.
Cc3 Tac8 22.e4!? (Altfel
pionul din c7 se pierde
fără nici o compensație)
22...d:e4 23.N:c4 C:c7 24.
De2 d:f5 25.Tfd1 Ce6 26.

Cb5 Cj4 27.N:j4 D:j4 28.
C:a7 Tc5 29.g3 Df5 30.
Nb3 T:c1 31.T:c1 Ne5 32.
C66 („Calul-rătăcitor“ gă-
sește, în sfârșit, drumul
spre casă, dar în acest
timp negrul declanșează
un atac foarte periculos)
32...Cg4! 33.Tf1 Tc8 34.
Na4

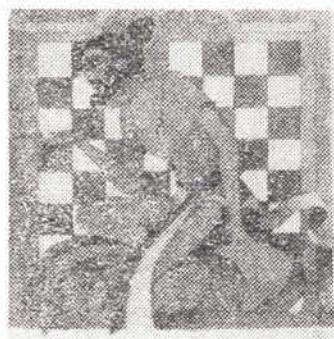
34...e3! 35.f3 Cf2 36.Tc1
Tc7 37.Ca5 Ta7! 38.Nc2
Dd5 39.Cb3 T:a2 40.Rg2??
(O „gafă“ în criză de
timp — ultima mutare
înaintea controlului —
dar, oricum, poziția albu-
lui era compromisă) 40..
D:b3 și albul cedează.
După 41.N:b3 T:e2 42.
T:c5 Ce4+ 43.Rf1 Tf2+
etc.

Fără îndoială că în multe partide ce se vor disputa la marile turnee vor fi încercate scheme și variante utilizate în același meci care, în ciuda unor critici ce i s-au adus a furnizat un foarte bogat și interesant material teoretic.

Ex libris: SAHUL POLICROM

Fără nici o îndoială, cea mai frumoasă carte românească dedicată jocului pe eșchier este „Aventurile sahuului” de Mihail Sadoveanu (Editura Ion Creangă, București, 1980), nu numai pentru că a fost, până acum, distinsă cu Premiul Consiliului Național al Organizației Pionierilor (1980), cu Medalie de bronz la Expoziția internațională de arta cărții IBA-Leipzig (1982) și cu Diploma de onoare la concursul anual „Cele mai frumoase cărți ale lumii” Leipzig (1981); nu numai pentru că, până acum, volumul a apărut în versiuni diverse: română (1980), germană (1981) și rusă (1983); ci, în primul rând, pentru splendoarea ilustrațiilor, care susțin cu multă inventivitate textul savuros al bardului moldovean.

Cu rafinată punere în pagină, cu o savantă tratare a poliemiciei, cu talenți cultivat și inteligentă transpunere artistică, Val Munteanu ne face să retrăim, în imagini bogat colorate, poveștile brahmanului Sisa, ne prilejuiește reinfilniri pe eşichier sau în jurul lui, printre alții cu Harun al Rașid, Carol cel Mare, Napoleon, Tristan

și Isolda, Kempelen și automatul său.

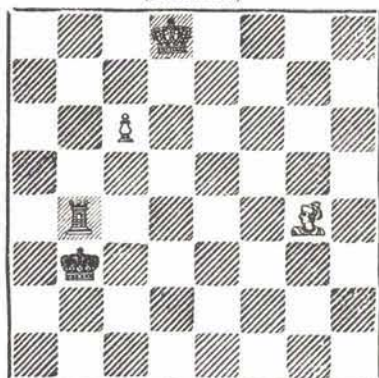
Volumul are 10 frontispicii de capitol foarte cromatic compuse de 20 de planşe (pagina-plină) cu comentarii amuzante la subsoi prin intermediul unor figurine de şah stilizate; şi peste 30 de ilustraţii. Cu o asemenea recoltă grafică de înaltă calitate estetică, avem dreptul să spunem, din nou, că şahul işi are (şi işi merita) artiştii, care-l mariază cu cultura. (vib)

studii și probleme

Studii

Concursul nostru internațional pe anul 1985

G. A. Nadareșvili
(U.R.S.S.)

1015 (3+2) Albul câștigă

G. M. Kasparian
(U.R.S.S.)

1016 (5+6) Albul câștigă

V. Kuligin
(U.R.S.S.)

1017 (9+8) Remiză

Probleme

I. Razu
București

5016 (6+5) 2×

A. Agarkov
(U.R.S.S.)

5017 (7+7) 2×

W. Alaiikov
(Bulgaria)

5018 (9+6) 2×

E. Rusenescu
București

5019 (8+9) 2×

E. Petite
(Spania)

5020 (11+9) 2×

R. Drăgoescu
București

5021 (8+13) 3×

I. Gorbatenko
(U.R.S.S.)

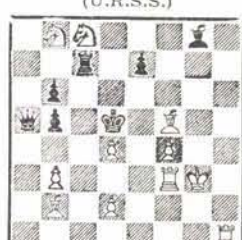
5022 (12+9) 3×

N. I. Mironenko
(U.R.S.S.)

5023 (12+9) 3×

A. Svetilski
(U.R.S.S.)

5024 (11+7) 4×

L. Apro
(Ungaria)

5025 (5+9) Ajutor 2×

A. Pankratiev
(U.R.S.S.)

5026 (7+11) Ajutor 2×

I. Efimenko
(U.R.S.S.)

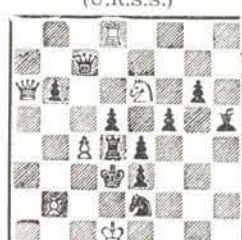
5027 (4+4) Ajutor 3×

Gh. Gavrilescu
Tecuci

5028 (3+3) Ajutor 3×

I. Soroka
(U.R.S.S.)

5029 (6+12) Invers 2×

P. Răican
Tulcea

5030 (6+6) Invers maximal 5×

CREATORI DE FRUMOS ÎN ȘAHUL ARTISTIC

Em. Dobrescu
Premiul I-II
Șahmatî v SSSR, 1902

A (7+5)

Em. Dobrescu
Premiul I
Szachy, 1903

B (5+5)

V. Nestorescu
Premiul I
Nordisk Postsjakk-
blad, 1979

C (7+6)

V. Nestorescu
Premiul I
Israel Ring Tourney,
1983

D (4+3)

Em. Dobrescu și
V. Nestorescu
Premiul I
Szachy, 1972

E (5+6)

Această pagină și continuarea în cea următoare sînt consacrate unui singur eveniment, apariția unei cărți. Am considerat-o, însă, prin bogăția sa de conținut, precum și prin importanța deosebită pe care o poartă pentru întreaga noastră activitate șahistă, ca avînd dreptul la mai mult decît obișnuita recenzie în paginile revistei. Fiindcă, într-adevăr, sîntem în fața unui eveniment de seamă pentru șahul artistic românesc, ca și pentru șahul în general. Desigur, mai mult prin semnificația sa, decît prin însăși prezența în librării a acestei culegeri de studii* purtînd semnăturile celor doi autori, Emilian Dobrescu și Virgil Nestorescu. Nume binecunoscute tuturor celor care urmăresc fenomenul creației artistice în șah, atît în țară, cît și peste hotarele ei. Și totodată, nume care certifică valorile cele mai înalte atinse pînă acum de compoziția șahistă din România, ramură a disciplinei noastre cu vechi și prețioasă tradiții, mereu reînnoite.

În evaluarea poziției superioare cucerite în ultimii ani de șahul românesc în arena mondială, nu trebuie uitată niciînd contribuția deosebită ce revine compozitorilor de probleme și studii. Iar doi dintre cei care și-au cîștigat merite deosebite în edificarea acestui înalt prestigiu sînt tocmai autorii cărții recent apărute. Multipli campioni naționali, laureați în numeroase concursuri internaționale, autori a numeroase lucrări cu înalte valențe componistice, răsplătite cu strălucitoare premii. În domeniul studiilor de final — aria cea mai spectaculoasă a compoziției șahiste dintotdeauna — zestrea celor doi autori s-a îmbogățit, pe parcursul acestor decenii din urmă, cu peste trei sute de lucrări publicate. Emilian Dobrescu are ieșite din atelier (la data dării în lucru a cărții) un total de 190 de studii, iar Virgil Nestorescu, care excelează mai cu seamă în domeniul compoziției de probleme, se prezintă totuși cu o

impresionantă culegere de 130 studii. Dintre toate acestea, mai mult de jumătate sînt laureate în concursuri, primul avînd în palmares nu mai puțin de 42 premii întîi, iar cel de-al doilea — 15. Dacă ci-

frele de performanță vă spun ceva, aici sînt într-adevăr edificatoare!

Dar, cel mai bine este să lăsăm însăși creația lor să vorbească, în limbajul atît de elocvent al mutărilor pe eșichier. Din opera celor doi compozitori am selectat aici numai 7 studii, o părticică infimă, dar totodată extrem de grăitoare. Toate, cele cinci din pagină și alte două publicate pe coperta revistei, sînt adevărate capodopere ale genului, realizări de o mare virtuozitate a formei și deosebită profunzime de idei conținute. Fiecare dintre ele ar merita să fie analizate și aprofundate în detaliu, pentru a înțelege întreaga lor semnificație. Soluțiile, foarte prescurtate, pe care le inserăm alături, nu trebuie privite decît ca o călăuză în urmărirea firului principal al unei idei centrale cuprinse în fiecare lucrare în parte. Și care, fără îndoială, rămîne pentru totdeauna în memoria celor care le studiază și le admiră frumusețea.

* Em. Dobrescu și V. Nestorescu „Studii de șah”, Ed. Sport-Turism, București, 1984.

SOLUȚII:

A. 1.c7! Cc5+ 2.Rd2 Tb2+ 3. Rc1 Tc2+ 4.Rb1 Ce4 5.Th7+ (Prima finețe: nu 5.Tf6+? Re7 6.Te6+ Rd7 și nici 5.Td6 Nd4! 6. Tf6+ Re7 și albul pierde) 5...Rg6 6.Tg7+! (Desigur nu 6.Td7? Nd4! 7.Td6+ Rh5 +) 6...Rh6 7.Td7 Nd4! (Aceasta este prima interferență Novotny creată de negru) 8.Nf4+ Rh5 9.Th7+ Rg6 10.Th6+! (O altă mutare fină; nu merge 10.Th3? Ne3! 11.Tg3+ Rf7 și acum interferența TN devine eficace) 10... Rg7 11.Th3 Ne3! (A doua interferență Novotny) 12.Ne5+ Rf7 13. Th7+ Rg6 14.Tg7+ Rh6 15.Td7 cu remiză, căci, în fața amenințării de transformare a pionului c7, negrul trebuie să recurgă la 15...Nd4!, aceeași manevră de tip Novotny, după care se reia ciclul de mutări de mai sus.

O realizare unică a temei Novotny (la negru) sub formă de remiză pozițională și într-o construcție remarcabilă.

B. Într-o poziție naturală apare un subtil mecanism de remiză prin repetarea acelorași manevre de o parte și de alta: 1.Td8! Nf3 2.Td1 Th5 3.Td7+ Rh8 4.Ng7+ Rh7 5.Nf8+! (Numai pe vechiul cimp! Nu 5.Nb8+? Rh6 6.Ng7+ Rg6 + și nici 5.Nf6+? Rg6 6. Tg7+ Rf6 7.Tg1 Ta5 +) 5...Rg8 6.Tg7+ Rh8 7.Tg1 Td5! 8.Th1+ Rg8 9.Tg1+ Rh7 10.Tg7+ Rh8 11. Td7 Th5 12.Ng7+ Rh7 13.Nf8+ etc.

C. După mutările de introducere 1.Dd2! Te8! (1...Tf1+ 2.Rg3! h1C+ 3.Rh3! Td1 4.Db2 etc.) 2.Dg2! Te3+ albul este pus în fața unei dileme: să urce pe coloana „f” sau să coboare. Soluția este 3.Rf4! (Nu 3.Rf2? Tb1 4.Dg3+ R:c7 5. D:f7+ Rb8 6.Cc6+ b:c6 7.Dg8+ Ra7! 8.Dh7+ Tb7 etc.) 3...Te4+ 4. Rf5 Te5+ 5.Rf6 Te6+ 6.R:f7 Te7+ 7.Rf6! (După ce a capturat pionul din f7, regele alb se întoarce pe vechiul drum) 7...Te6+ 8.Rf5 Te5+ 9.Rf4 Te4+ 10.Rf3 Te3+ 11.Rf2! (Acum este posibilă această continuare) 11...Tb1 12.Dg8+ R:c7 13. Dh7+ Rb8 14.D:b1 cîștigă.

D. Speranța albului este pionul e6, dar încercarea de a-l promova nu este ușoară, între altele negrul avînd la dispoziție un atac permanent asupra nebulului din h1. Iată cum decurge soluția: 1.e7! Te5 2.Ta8! (O pierdere a unui tempo ar fi dat 2.Td7? Te6! 3.Td8 Rg4 4.Nf6 Rf5 5.Tf8 Rg6 6.Nh4 Rh5 7.Th8+ Rg4 8.Nf6 Rf5 și „caruselul” continuă) 2...Rg4 3.Nf6 Te2+ 4.Rb1! (O mutare profundă și neașteptată. Nu 4.Rb3? Rf5 5.Tf8 Rg6 6.Nh4 Te3+! 7.Rc4 Ng3!! =) 4...Rf5 5.Tf8 Rg6 6.Nh4 Rh5 (Acum 6...Ng3 nu este suficient: 7.Tg8+ Rh5 8.Nf6 sau 7...Rf7 8.T:g3 ±) 7.Th8+ Rg4 8.Nf6 Rf5 9.Ne5!! T:e5 10.Th5+ și 11. T:e5 cîștigă.

E. Un studiu bogat în curse de la început pînă la sfîrșit, cerînd multă precizie în joc din partea albului. La prima mutare sînt posibile două continuări: 1.g7 sau 1. Cg4. Soluția începe cu 1.g7 (Ar duce la remiză 1.Cg4, după 1...Tc2

2.g7 Tc3+ 3.g8D T:g8 4.N:g8 R:g4 5.Nd5 e4 etc.) 1...e4 2.Cg4! f:g4 3. N:e4 Ne5 4.Ng2+! Rh4! 5.T:e5 (Albul a creat negrului o poziție de pat, de care acesta va profita, sacrificîndu-și turnul) 5...Tf8+ 6. Rh7 Th8+ 7.Rg6 Th6+ 8.Rf7! (8. Rf5? Tf6+ 9.Re4 Tg6 10.Te7 Rg5! 11.Re5 Rh6 =) 8...Tf6+ 9.Re8 Tf8+ 10.Rd7 Td8+ 11.Re6! (După 11.Re6? Td6+! 12.Rf7 Tf6+ 13. Rg8 Tf8+ 14.Rh7 Th8+ albul ajunge de unde pornise) 11...Td6+ 12.Rb5! (Nu 12.Re5? Tg6 13.Te7 Rh5! 14.Nd5 g2 15.N:g2 Rh6 =) 12...Tg6 (12...Tb6+ 13.Re4! și regele alb se va refugia pe cîmpul „bun” f4) 13.Te7 Rh5 14.Nd5: g2 15.Nf7! g1D 16.N:g6+ Rh4 17.g8D și cîștigă.

REZOLVAREA STUDIILOR DE PE COPERTA

● Studiul clasat pe primul loc la concursul olimpic de compoziție, a avut de realizat tema impusă de organizatori, intitulată „Strate-

gia turnului alb”. Soluția se va baza așadar pe jocul cit mai pregnant al turnului alb. După 1. Tg6+ Rf7 se pune întrebarea: pentru a provoca schimbul pe h8, albul poate să joace direct 2.Th6+? Răspunsul este următorul: 2...Rg7 3.T:h8 T:c5 4.Ta8 T:h5+ 5.Rg1 Th3 6.Rf2 Nd1 etc. Rezultă că prezența nebulului negru pe tablă împiedică realizarea acestui plan. De aceea, albul va continua cu 2. Tg5+! Rf6 3.Td5 Re6 4.Td6+ Re7 5.Ce6+! (Forțează schimbarea nebulului) 5...N:e6 6.T:c6+ Rd7 7. Td6+ (Turnul și regele se întorc pe vechiul traseu) 7...Re7! 8.Td5+! Re6 9.Tg5 Rf6 10.Tg6+ (10.Ne3? Tce8 11.Tg6+ Rf7 12.Th6+ Rg7 13.T:h3 T:e3 sau 11.Nd2 Te2 12. Tg6+ Re7 13.Nb4 Rd7 =) 10...Rf7 11.Th6+ Rg7 12.T:h8 T:c5 13.Td8! (Din nou mutarea decisivă este făcută de turn) 13...Tc1+ 14.Rh2 f2 15.Ne2 Tc1 16.Nf1 Tf1 17.Rg2 albul cîștigă.

Un studiu logic, de mare profunzime.

● Aparent, albul obține remiza dacă își poate salva calul, dar lupta se va duce în jurul unei poziții de pat, pe care negrul nu o poate evita decît acceptînd repetarea unei manevre poziționale.

1.Cd1+ Re2 2.Ta5! Th7+ 3.Rg2 Tg7+ 4.Rh1! (Nu același rezultat dă 4.Rf1?, din cauza 4...R:d1 5.Tg5 Nd4! ±) 4...Ce4 5.Ta2+! (Albul trebuie să sacrifice calul: 5.Ta1? Nd4 6.Ta4 Rb3 și 7...Tg1; 5.Ta4? Rb3! 6.Ta1 Nd4 7.Tc1 Tg1+ 8.Rh2 Cb2 ±) 5...R:d1 6.Td2+!! (Momentul-cheie al studiului: albul evită mutarea tentantă 6.Ta1+?, care de fapt duce la pierdere după 6...Re2 7.T:g1 Th7+ 8.Rg2 Ce3+ 9.Rg3 Tg7+ 10.Rh2 Cc1+ 11.Rh1 Th7+ 12.Rg2 Th2 mat) 6... Re1 7.Te2+ Rf1 8.Te1+! Rf2 9. Te7! (Atacul la rege nu mai poate continua: 9.Tf1+? Re2! 10. Te1+ Rf3 ±; 9.Te2+? Rf3 10.Tg2 Nd4! etc.) 9...Tg5! 10.Te5! (10. Tf7+? Re2 11.Tg7 Ne3!) 10...Tg3! 11.Te3! (11.Tf5+? Re2 12.Tg5 Nf2!) 11...Tg7 12.Te7 etc. cu urmărirea eternă a turnului.

DEZLEGĂRI

STUDII:

Nr. 1005 — P. Arestov: 1.Td7! (1. Cb3+? e3! 2.d:e3 Tg4+ 3.Rh2! Rf2 remiză: 2.Ta1+ Re2 3.d4 Tg4+ 4.Rh2 Rf2 5.Ta2+ e2 6.Rh3 Tg3+ cîștigă) 1...Tg4+ 2.Rh2 Nf1 3.Rh3 Tg2 4.Cb3 Te2 5.Rg3 e3 6.Th7 T:d2! 7.Th1+ Re2 8.Cc1 mat. Insolubil 1...e3! 2.d:e3 Tg4+ 3.Rh2 Rf2 4.Rh3 Tg3+ remiză sau 2.d4 Tg4+ 3. Rh2 Rd2! 4.Cb3+ Re3 remiză (7+3).

Nr. 1006 — P. Racolta: 1.N:f4+ R:f4! 2.f6 f2 3.f7 Re3 4.f8T! (4.f8D? f1D 5. D:f1 pat; 5.De7+ Rf2 6.Dh4+ Re2 7. D:d4 Dd1+ remiză cu șah etern) 4... Re2 5.Te8+ (dual 5.Rb3!) 5...Rf3! 6.Rb3 f1D 7.Tf8+ Re2 T:f1 cîștigă (7+3).

Nr. 1007 — G. Amiran: 1.Nd6! (1. Rf2? d5 2.Nf4 d4 3.Ne5 d3 4.Nf4 d2 5. Nd2 Rh2 remiză) 1...Nd3+ 2.Re1! Nb1

CONCURS JUBILIAR

Cu ocazia împlinirii în acest an a 60 de ani de la înființarea Revistei Române de Șah, redacția noastră anunță organizarea unui concurs internațional de compoziție șahistă pe temă liberă la următoarele secții:

- 3 mutări, directe (arbitru: A. F. Ianovci);
- studii (arbitru: R. Voia).

Lucrările, ștampilate pe diagrame în dublu exemplar, din care unul fără numele autorului, se vor trimite pînă la 1 august 1985 pe adresa:

Revista Română de Șah, str. Vasile Conta 16, București (cu mențiunea pe plic „Concurs jubiliar”).

To celebrate 60 years since the foundation of the journal *Revista Română de Șah*, our editorial staff organize an international composition tournament on free themes for the following sections:

- orthodox threemovers (judge: A. F. Ianovci);
- endgames (judge: R. Voia).

Entries in two copies (one without the author's name) will be sent until august, 1-st, 1985 to the address:

Revista Română de Șah, str. Vasile Conta 16, București, Romania (with the mention „Concurs jubiliar”).

По случаю 60-летия от основания журнала *Revista Română de Șah* наша редколлеия организует международный конкурс по шахматной композиции на свободную тему. Конкурсы проводятся на следующие отделы:

- трехходовки (судья: А. Ф. Яновчик)
- этюды (судья: Р. Войа)

Композиции (в двух экземплярах, из которых один без авторского имени) отправляются до 1-ого августа 1985 г. на адрес:

Revista Română de Șah, str. Vasile Conta 16, București (с отметкой на конверте „Concurs jubiliar”).

3.Rf2 h6! 4.Rf1 Nd3+ 5.Re1 Nb1 6.Rf2 h5 7.Rf1 Nd3+ 8.Re1 Nb1 9.Rf2 h4 10. Rf1 Nd3+ 11.Re1 Nb1 12.Rf2 h3 13.Nf4! d5 14.Ne5 d4 15.Nf4 d3 16.Rf1 d2 17. N:d2 Nd3+ 18.Rf2+ Nb1 19.Nf4 h2 20. Nc1 cîştigă (7).

PROBLEME :

Nr. 4944 — S. Crețu : 1.T:d6 (Te3 sau Ng6 mat) 1.Tf6? Tb5!; 1.Tg4? d5! (2).

Nr. 4945 — A. Bilevski : 1.Cg3! (2. Cf5 mat) 1.Cd6? (Cc5?) Ne5! (2).

Nr. 4946 — A. Lobusov : 1.Cf5! (2. Cd2 mat) cu mutări ciclice în jocul aparent și cursă 1.Ce6? Te4!; 1.T:b4? Ce4! (2).

Nr. 4947 — N. Chivu : (cu Da2 la b2) 1.a:b6! (2.D:c5 mat) (2).

Nr. 4948 — S. Suhitayvili : 1.D:b7 (2. Cb3 mat) 1.Te1? b3!; 1.De6? b:a4!; 1.e8D? Ne7! (2).

Nr. 4949 — I. Kriheli : 1.Nh3! (2. Dg7+ 3.Ce4 mat) 1...Rd6, c6, Te3 2. Ce4, Cg6+, D:f4+!; 1.Cf5? Rd5! 2.Df6? Te3!; 1.Nf5? (Ne6?) Te3!; 1.Df5+? Rd6 2.Cg6+ Te3! Dublă soluție 1.Dg7+ (1.Dh8+!) și 2.Cf5+ (6).

Nr. 4950 — V. Diaconu : 1.Ch6 (2. Cf7+) 1...De4, Ne4 2.Cc6+, Tf5+. Insolubil 1...Ne4+ 2.Tf5+ Rd4! (6).

Nr. 4951 — W. Alaliov : 1.f7! (2.Tf5!) 1.T:c2, T:e2, d:e5, Ch2 2.C:b4!, Cf4, Ce3, Cb6. Tema Manolescu și Zago-rulko (3).

Nr. 4952 — E. Rusesescu : 1.Te7 (zugzwang) 1...c3 2.N:d3 Rd5 3.Ne4+; 1...g3 2.N:f3+ Rf5 3.Ne4+; 1...b5 2. N:c6+ Rf5 3.Ne4+; 1...Ca5 oriunde 2. N:d3+ Rd5 3.De4+; 1...Nh5 oriunde 2. N:f3+ Rf5 3.De4+; 1...Cd8 oriunde 2. N:c6+ (Nf3) Rf5 De6+, dar dual 1... Cdb7 2.Nh7+ Rd5 3.Ng8+; 1...R:d8? 2. Cb7+ (4+1).

Nr. 4953 — N. Kuligin : 1.Nd4! (2. Te5+ N:c5 3.De1 1...e:d4 2.Te2 f:e2 3. Te5+; 1...c4 2.d:c4+ Re4 3.Ne3; 1...e4 2.d:e4 R:e4 3.Cg5+ cu multiple duble soluții 1.Cd8!; 1.N:b4!; 1.N:e5; 1. D:a5 și 1.Da4 (8).

Nr. 4954 — I. Korodi : A) 1.Nd6 Cf6 2.Ne7 Co6 mat; B) 1.Ne6 Co6 2.Nf7 Cf6 mat (4).

Nr. 4955 — Cl. Goumoudy : 1.d1T Ne3 2.C:d6 Te2 mat; 1.d1N Te2 2.C:f5 Ne3 mat (4).

Nr. 4956 — N. A. Kondratiev : A) 1. Nd6 Nh8 2.Dg7 Rf3 3.Re5 e4 4.Ne6 N:g7 mat; B) 1.Ne5 Nh7 2.Dg6+ Rf2 3.Re4 e3 4.Nd5 N:g6 mat (8).

Nr. 4957 — R. Drăgoescu : 1.e1N+ Rc1 2.Nc3 b:c3 3.f1N c:b4 4.Na6 b5 5. h1N b:a6 6.Nb7 a:b7 7.a:b1N b8N 8.a2 Ne5 pat. Frumoasă intenția autorului cu 5 promoții în N și... „excelsior” al pionului alb b2, dar cu multe duble soluții 1.h1D(N) N:a2 2.Tg1 R:e2 3. c1D R:f2 4.Df3+ R:f5 5.Df4+ R:f4 6. Cf5 e:f5 7.Tg6 b3 8.Tf6+ R:f6 pat. Același pat cu 1.h1N sau c1N sau 1. Cf5 b3 2.Rg7 cu 8.Rh1 R:f2 pat (8).

Nr. 4958 — P. A. Petkov : 1.Tg2! (zugzwang) g5 2.Dd3+ (De2+) N:d3 3. Td4+ Re5 4.Ca6+ N:a6 5.Td3+ Re4 6. Nb5 N:b5 mat; 1...Ng8 2.Tc5+! (2.d3+? Rc3 3.Tc5+ Ne4!) 2...d:c5 3.d3+ Rc3 4. Ca2+ N:a2 5.d4+ Re4 6.Db3+ N:b3 mat (4).

CORECTURI :

P. Racolța — nr. 4876 din nr. 4/1984 : Se mută Cf3 la e2 și se adaugă un pion negru la f6.

P. Di Scala — nr. 4973 din nr. 11/1984 2X : Se mută Ng5 la h4 pentru a elimina dualul 1.e:b6 Te3 2.Cd7 sau Nf4 mat.

M. Manolescu — nr. 4979 din nr. 11/1984. Invers 3X : Se mută Te8 la f8 și Nf7 la e8 cu cheia 1.Nf7.

N. Chivu — nr. 4981 din nr. 12/1984 2X : Se elimină Ta3 și se adaugă damă neagră la d1 și pion negru la e2.

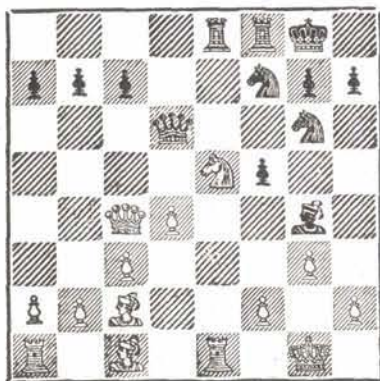
SITUAȚIA DEZLEGĂTORILOR (Nr. 5/1984)

Nr. crt.	Nr. problemei	Probleme		Studii					Precedent	Total general
		4944-4953	4954-4958	1005	1006	1007	Total			
	Punctaj maxim	40	28	19	10	7	93			
1.	Gh. Ristea, Liliacei	33	24	—	7	7	71	628	699	
2.	R. M. Ianko, U.R.S.S.	33	24	—	7	7	71	616	687	
3.	I. Simon, Miercurea Ciuc	33	24	—	7	7	71	607	678	
4.	Al. Moscaliuc, Bacău	26	24	7	2	—	59	616	675	
5.	Ad. Deaky, Timișoara	31	24	—	7	7	69	600	669	
6.	Club „Pionul”, Bacău	30	24	—	7	7	68	599	667	
7.	V. Cloana, Suceava	33	20	—	7	7	67	599	666	
8.	I. Popovici, Suceava	33	20	—	7	7	67	595	662	
9.	Gh. Gavrilescu, Tecuci	27	20	—	7	7	61	591	652	
10.	N. Chivu, București	30	20	—	3	7	60	580	640	
11.	V. Kuznetsov, U.R.S.S.	30	24	—	7	7	68	569	637	
12.	N. Gheran, București	30	20	—	3	7	60	562	622	
13.	M. O. Kreimer, U.R.S.S.	34	22	—	7	7	70	540	610	
14.	C. Popescu, Ploiești	28	20	5	—	3	56	550	606	
15.	A. Moldovan, Timișoara	30	20	—	7	—	57	543	600	
16.	Gh. Ignat, Gramești	28	24	2	3	7	64	533	597	
17.	P. Racolța, Baia Mare	31	20	—	7	3	61	533	594	
18.	H. Filker, Sibiu	21	28	—	5	5	59	499	558	
19.	A. Cruceru, Craiova	30	20	—	2	3	55	494	549	
20.	N. Ioan, București	27	20	—	3	7	57	492	549	
21.	Gh. Duță, Găești	28	20	—	—	7	55	486	541	
22.	D. I. Nicula, București	23	22	—	7	7	59	474	533	
23.	Gilgor Oltean, Seula de Mureș	17	24	—	2	—	43	409	532	
24.	V. Saitus, U.R.S.S.	30	20	—	7	7	64	459	523	
25.	R. Jurj, sat Crivina	16	20	—	—	7	43	434	477	
26.	V. Diaconu, Petroșani	22	16	—	—	—	38	434	472	
27.	V. N. Semenov, U.R.S.S.	30	20	—	5	7	62	410	472	
28.	C. Teodoru, Brașov	9	20	—	—	—	29	416	445	
29.	C. Lang, Ocna Șugatag	28	20	—	—	7	55	378	433	
30.	C. Ciupea, București	23	8	—	2	—	33	396	429	
31.	C. Ungureanu, Ploiești	16	16	—	—	5	37	388	425	
32.	Fl. Serban, Bărlad	18	16	—	—	—	34	345	379	
33.	St. Rusov, Brașov	16	12	—	—	—	28	347	375	
34.	C. Florescu, București	12	20	—	5	7	44	328	372	
35.	M. Tomi, Vișeu de Sus	15	8	—	—	5	28	341	369	
36.	D. Hagelstein, București	11	8	—	—	—	19	337	356	
37.	I. Korodi, Reșița	21	8	—	—	—	29	322	351	
38.	St. Iordache, București	15	8	—	—	—	23	328	351	
39.	Em. Vodă, București	15	12	—	—	—	27	317	344	
40.	C. Băgu, Tândărei	12	8	—	—	3	23	321	344	
41.	L. D. Sandu, București	12	20	—	7	7	45	292	338	
42.	Gh. Maricuțoiu, Roșiori de Vede	8	8	—	—	—	16	311	327	
43.	D. Lazăr, Balotești	21	8	—	4	7	40	285	325	
44.	G. Vrancea, Suceava	17	20	—	5	—	42	282	324	
45.	A. Teleky, Cluj-Napoca	19	8	—	—	—	18	297	315	
46.	M. Istrătilă, Constanța	11	16	—	—	—	27	288	315	
47.	I. Sandor, Mera — Cluj	8	20	—	2	—	30	272	292	
48.	St. Colomel, T. Măgurele	15	8	—	—	7	30	206	296	
49.	A. Doru, Vutcani	20	20	—	—	—	40	248	288	
50.	L. Juncu, sat Cîmbești	33	20	—	7	7	67	198	265	
51.	A. V. Vlad, Baia Borsă	8	11	—	—	—	19	243	262	
52.	Eug. Zamfirescu, Ploiești	13	4	—	—	7	24	231	255	
53.	N. Orășanu, Brăila	9	16	—	—	—	25	227	252	
54.	G. Andon, Buftea	6	8	—	—	—	14	233	247	
55.	Adr. Cioranici, Pitești	10	8	—	—	—	18	221	239	
56.	A. Plăpană, Constanța	10	6	—	—	—	16	221	237	
57.	M. Apostol, Galați	7	4	—	—	7	18	218	236	
58.	I. Roanșești, Baia Mare	13	4	—	—	4	21	213	234	
59.	S. Ichimșești, București	10	8	—	—	—	18	206	224	
60.	M. Hăbeanu, București	27	8	—	—	—	35	184	219	
61.	D. Oltean, Tg. Mureș	20	8	—	—	—	28	185	213	
62.	V. Orgies, Sighet	13	6	—	—	—	19	191	210	
63.	Amalia Vicol, București	10	8	—	—	—	18	186	204	
64.	I. Dumitru, Miroși	6	8	—	—	—	14	184	198	
65.	T. Baló, Cluj-Napoca	21	8	—	4	—	33	161	194	
66.	R. M. Florescu, Roșiori de Vede	9	8	—	—	—	17	159	176	
67.	Oana Simionescu, Bacău	—	—	—	—	—	—	148	148	
68.	M. Grigore, Oltenița	4	8	—	—	—	12	126	138	
69.	D. N. Paraschiv, Roman	16	8	—	—	—	24	101	125	
70.	I. Brassó, Tinca — Bihor	6	12	—	—	—	18	93	111	
71.	Gh. Iseru, Roșiori de Vede	5	8	—	—	—	13	93	108	
72.	Gh. Gorun, Gheorghe Gheorghiu-Dej	2	—	—	—	—	2	95	97	
73.	D. Gurgui, Suceava	6	—	—	—	—	6	89	95	
74.	D. Cojocaru, Deva	5	4	—	—	—	9	82	91	
75.	I. Zaharandzski, Sighet	10	11	—	3	3	34	54	88	
76.	R. Manafi, București	4	4	—	5	—	13	63	76	
77.	P. Mihal, Tirgoviste	6	20	—	—	7	33	37	70	
78.	L. Baranga, Constanța	4	8	—	—	—	12	48	60	
79.	D. Nanu, Medias	13	8	—	—	—	21	26	47	
80.	V. Ursulanu, București	2	—	—	—	—	2	33	35	
81.	N. Zaharia, Galați	—	—	—	—	—	—	27	27	
82.	M. V. Strijak, U.R.S.S.	—	—	—	—	7	7	14	21	
83.	M. Mitică, Oltenița	4	—	—	—	4	4	7	11	
84.	P. Frumuzache, Bacău	4	—	—	—	—	4	—	4	
85.	M. Dumitru, București	2	—	—	—	—	2	—	2	

S-au adăugat la coloana precedent : 74 puncte lui M. O. Kreimer și 72 puncte lui Gh. Ignat.

Isprăvi cavалerești

I.

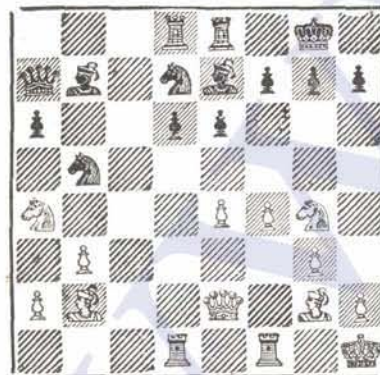
„À la Greco“

II.

Schimbul

III.

Pion ajutător (1)

Săriturile calului în ofensivă străpung adesea bariera pionilor ce protejează regele advers. Unul din cele mai bune „avanposturi” în fața rocadei asediate se dovedește a fi cimpul h6 (respectiv h3), de pe care această figură dă șahuri percutante, sacrificându-se la nevoie, pentru a face loc celorlalte piese în atac. Să urmărim câteva demonstrații convingătoare.

I. Mai întâi o veche cunoștință a cititorilor noștri — matul „étouffé” (sufocat). Cunoscut încă din celebrul manuscris (datat 1619) al italianului Gioacchino Greco, în forma sa primară (1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.0-0 Cf6 5.Te1 0-0 6.c3 De7 7.d4 e:d4 8.e5 Cg4 9.c:d4 C:d4! 10.C:d4 Dh4 11.Cf3? D:f2+ 12.Rh1 Dg1+! 13.T sau C:g1 Cf2 mat), el a făcut deliciul multor generații de șahiști. Iată o variație recentă pe străvechea temă, pornind din diagramă cu 1.Nf4 C:f4 2.C:f7 (intențiile sînt evidente, dar negrul mizează pe un contrașah...) 2...Ce2+ 3.T:e2 N:e2 4.Ch6+! (acest șah este mai tare!) 4...Rh8 5.Dg8+! T:g8 6.Cf7 și iată clasicul „mat étouffé” născut prin șarja marginală (f7—h6—f7) a bravului cavaler alb (Gullaeov — Samuscia, turneu U.R.S.S., 1983).

II. Matul nu survine decît ca amenințare în stop-cadrul următor, unde va decide cîștigul de material. La 1. Ch6+! negrul a vrut să evite un schimb dezavantajos (1...g:h6 2.Nh4!) încercînd retragerea 1...Rh8. A urmat a doua surpriza 2.N:e5! și acum variația evasforțată 2...T:e5 3.D:a8 De7 4.c5! T:c5 5.T:c5 D:c5 6.Cf5 asigură albului avantaj hotărîtor (Pou — Wirtensohn, Allschwil, 1984).

III. Aici poziția parcă reclamă ea însăși sacrificiul pe a6. Albul, firește, l-a iacu și după 1.Ch6+! Rf8 (1...g:h6 2.Dg4+ ar încheia imediat 2...D:h5 g6 3.Dh3 Cf6 a continuat cu o spargere spectaculoasă 4.f5! g:f5 5.C:f5! e:f5 6.L:h6+ R:g8 7.T:f5 care pune capăt luptei (Popov — Antonov, campionatul Bulgariei, 1984).

IV. Regele negru dispune de o „ferastră” suplimentară (la h7), fără ca aceasta să-l poată asigura, însă, ieșirea salvatoare. Excampionul mondial, cu albele, a decis elegant partida în favoarea sa: 1.Dg4 g6 2.C:h6+! Rh7 3.C:f7 D:d3 4.f5! (ca în exemplul precedent) 4...Da6 5.Cg5+ Rg8 6.Dh4 Cf6 7.f:g6 (amenință T:f6) 7...Rg7 8.Ch7! și negrul a cedat (Spasski — Kinnmark, Göteborg, 1974).

V. Și aici, negrul încearcă să îndepărteze călărețul amenințator jucînd 1...g6(?), ceea ce se dovedește o slăbire decisivă a rocadei, căci urmează distrugător 2.Ce4! celălalt cal atacator completînd acțiunea. Acum, este de ales între 4 variante pierzătoare: 2...Ce4 3.Ch6 mat; 2...g:f5 3.C:f6+ și 4.C:e8+; 2...Cg4 3.Ch6+ C:h6 4.Cf6+; 2...T:e4 3.N:f6 g:f5 4.N:d8. Cavaleria și-a îndeplinit cu brio misiunea (Dworetzski — Szilagyi, Budapesta, 1978).

VI. Pentru la urmă, o combinație și mai departe calculată, pornind de la sacrificiul nostru tematic: 1.Ch6+! g:h6 2.e5! N:d3 3.D:d3 Cdc4 (3...Ce8 4.N:h6 Dh4 5.N:f8 R:f8 6.Df3 sau 4...f6 5.N:f8 R:f8 6.e:f6 C:f6 7.T:f6+ D:f6 8.

IV.

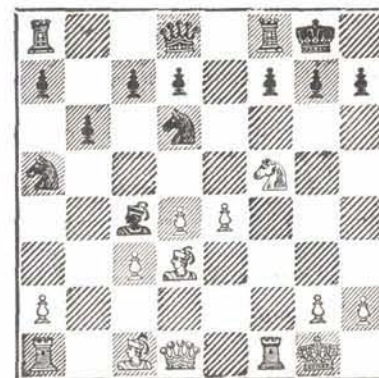
Pion ajutător (2)

V.

Negrul mută și... pierde

VI.

Departa calculat

Tf1) 4.Tf6! Rh8 5.N:h6 De7 6.Taf1 d5 (6...d6 7.e6) 7.Tf3 C:e5 (se amenința Ng7+!) 8.d:e5 D:e5 9.N:f8 T:f8 10.T:f7 T:f7 11.T:f7 De1+ 12.Tf1 și altit... (Platonov — Teșkovski, Alma Ata, 1969).

